

สาระสำคัญของ

กรอบนโยบาย การพัฒนานาโนเทคโนโลยี ของประเทศไทย

(พ.ศ. 2555-2564)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

โดยความร่วมมือของศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (ศน.)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

คำปรารภ

‘นาโนเทคโนโลยี’ เป็นเทคโนโลยีในการประกอบและผลิตสิ่งต่างๆ ขึ้นมาจากการจัดเรียงอะตอมหรือโมเลกุล ในตำแหน่งที่ต้องการได้อย่างแม่นยำและถูกต้องในระดับนาโนเมตร ทำให้โครงสร้างของวัสดุหรือสารที่ได้มีคุณสมบัติพิเศษไม่ว่าทางด้านฟิสิกส์ เคมี หรือชีวภาพ ส่งผลให้มีประโยชน์ต่อผู้ใช้สอย ก่อให้เกิดการพัฒนา (Evolution) ในด้านการออกแบบหรือการใช้เครื่องมือสร้างวัสดุ ผลิตภัณฑ์ ระบบอุปกรณ์ และสิ่งประดิษฐ์ที่มีขนาดเล็กมาก นาโนเทคโนโลยีเป็นสหสาขาวิชา (Multidisciplinary Area) ที่ต้องอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลากหลายสาขา ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงาน เช่น วัสดุศาสตร์ (Nanomaterials) อิเล็กทรอนิกส์ (Nanoelectronics) เทคโนโลยีชีวภาพ (Nanobiotechnology) เป็นต้น

การปรากฏการณ์เรื่อง There's plenty of room at the bottom ของริชาร์ด ฟายน์แมน ในปี ค.ศ. 1959 นับเป็นจุดเริ่มต้นศักราชของนาโนเทคโนโลยี นาโนเทคโนโลยีช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการต่อยอดเทคโนโลยีอื่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แม้ว่าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีเครื่องจักรที่ซับซ้อนแต่เรายังใช้เทคโนโลยีแบบหยาบ (Bulk Technology) ที่มีความละเอียดไม่มากเพื่อผลิตสิ่งต่างๆ การนำเทคโนโลยีแบบหยาบไปสร้างสิ่งเล็กๆ เช่น ไมโครชิพ เราเรียกว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีแบบบนลงล่าง (Top-down Technology) ซึ่งมีข้อจำกัด อุตสาหกรรมผลิตไมโครชิพที่กำลังเผชิญปัญหาในการผลิตวงจรที่ระดับ 0.2-0.3 ไมครอน การนำเทคโนโลยีระดับ

โมเลกุล (Molecular Technology) ซึ่งจัดการกับสิ่งต่างๆ หรือผลิตสิ่งต่างๆ โดยการนำอะตอมหรือโมเลกุลมาจัดเรียง ณ ตำแหน่งที่ต้องการอย่างแม่นยำ ทำให้เราสามารถผลิตสิ่งที่มีขนาดเล็กมากขึ้นได้ และสามารถนำเอาเทคโนโลยีระดับโมเลกุลนี้ไปสร้างโครงสร้างขนาดใหญ่ขึ้น นับว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีแบบล่างขึ้นบน (Bottom-up Technology) และเป็นที่มาของนาโนเทคโนโลยี ที่จะก่อให้เกิดกระแสการพัฒนาความเจริญในอนาคตอีกมาก

สำหรับประเทศไทย แผนกลยุทธ์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2556) มีเป้าหมายในการเร่งรัดการพัฒนาความสามารถด้านนาโนเทคโนโลยีของประเทศไทยให้เพิ่มขึ้น การดำเนินการตามกรอบนโยบายดังกล่าว เป็นผลให้เกิดความก้าวหน้าของนาโนเทคโนโลยีของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจน ได้แก่ การเพิ่มจำนวนของธุรกิจนาโนอย่างรวดเร็ว การลงทุนการวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยีของบริษัทที่มีอยู่เดิมและจัดตั้งใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ เช่น ในอุตสาหกรรมผลิตสิ่งทอ มีการพัฒนาสารเคมีและวิธีการเคลือบเส้นใยต่างๆ ให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้นโดยใช้อุปกรณ์ที่โรงงานผลิตสิ่งทอส่วนใหญ่มีอยู่แล้ว ทำให้ผ้าไม่เปียกทั้งน้ำและน้ำมัน ไร้รอยเปื้อน ไร้รอยยับ ด้านทานและฆ่าเชื้อโรค ด้านชุมชนมีการสร้างความรู้ที่ถูกต้องให้กับผู้บริโภคและความปลอดภัยในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์นาโนเทคโนโลยีในวิถีชีวิตมากขึ้น เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าองค์ความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยีของ

ประเทศไทยมีการพัฒนามากขึ้น แต่ยังต้องการการวิจัยเพิ่มเติมมากขึ้นในหลายระดับ การวิจัยขั้นพื้นฐานเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสร้างความเข้าใจให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีให้สูงและกว้างขวางยิ่งขึ้น การพัฒนานี้ต้องอาศัยบุคลากรหลายด้านทำงานร่วมกัน (Interdisciplinary) ทั้งทางด้านนักฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และวิศวกรรมสาขาต่างๆ เช่น ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เคมี วัสดุ ฯลฯ เพื่อค้นหาแนวความคิดใหม่ๆ เพื่อสร้างฐานความรู้ในสาขา ทำให้การพัฒนาต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐาน และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญสำหรับการวิจัยในเชิงลึก หรือทุนในสาขาที่จำเป็น แม้ว่าการลงทุนทางด้านนาโนเทคโนโลยีของไทยที่ผ่านมาจะมีการลงทุนไม่มาก แต่หากมีเป้าหมาย (Focus) ที่ชัดเจน ก็สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ เพราะการลงทุนอย่างเดียวไม่ใช่เงื่อนไขที่สำคัญที่สุด แต่เป็นความคิดที่สร้างสรรค์ (Innovative Idea) ที่จะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดการก้าวข้าม (Breakthrough) ในการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) และศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (ศน.) ได้ร่วมกันจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564) ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทยในระยะ 10 ปี อันเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2564) โดยกระบวนการจัดทำกรอบนโยบายฯ อาศัยกลไกของคณะ

กรรมการกำกับการจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2564) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากทุกภาคส่วน โดยมีหน้าที่หลักในการให้ความเห็น คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการกำหนด เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ มาตรการ และตัวชี้วัดตามกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีฯ อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้จัดทำกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีฯ มุ่งหวังให้นาโนเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถทางเศรษฐกิจของประเทศ สร้างความมั่นคงทั้งในด้านอาหาร พลังงาน และสุขภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

การดำเนินการจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564) ได้บรรลುವัตถุประสงค์และเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาของ ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ ในการเป็นประธานกรรมการคณะกำกับการจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2564) ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่าน จึงขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ ที่นี้

ดร.พีเชฐ ฤกษ์เอโรจน์

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

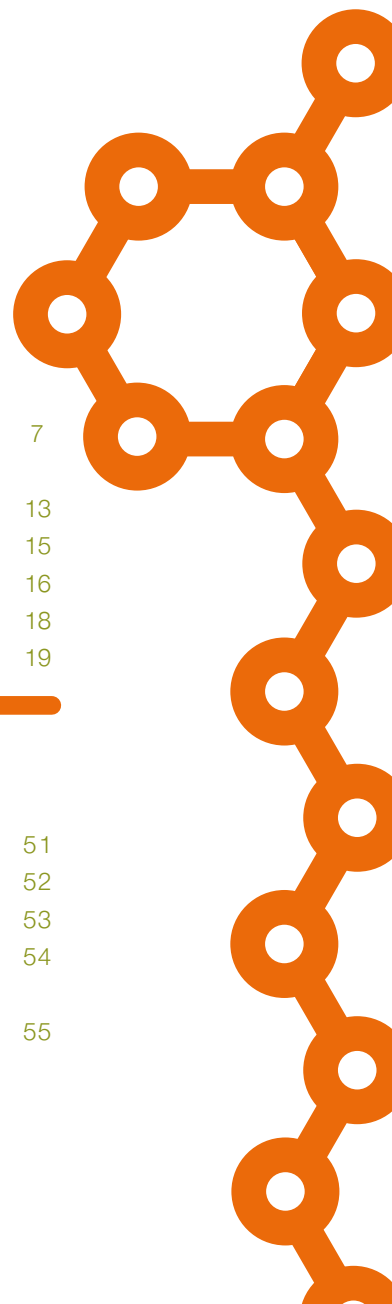
สารบัญ

แนวคิดพื้นฐานในการจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนา	7
นาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)	
เป้าหมายของกรอบนโยบายพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)	13
ทิศทางการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย	15
ผู้ที่มีส่วนบทบาทในการผลักดันกรอบนโยบายพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย	16
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์	18
สาขายุทธศาสตร์	19

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการลงทุนในกรอบนโยบาย	
พัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)	
● ด้านเศรษฐกิจ	51
● ด้านประชาชนและสังคม	52
● ด้านสิ่งแวดล้อม	53
● ด้านความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ	54

กลไกการผลักดันกรอบนโยบายพัฒนานาโนเทคโนโลยี และการติดตามประเมินผล	55
--	----

21

ยุทธศาสตร์ที่ 1
การยกระดับ
คุณภาพชีวิต
สุขภาพ และการแพทย์
ด้วยนาโนเทคโนโลยี

45

ยุทธศาสตร์ที่ 5
การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน
และปัจจัยเอื้อ

39

ยุทธศาสตร์ที่ 4
การพัฒนากำลังคน
ด้านนาโนเทคโนโลยี

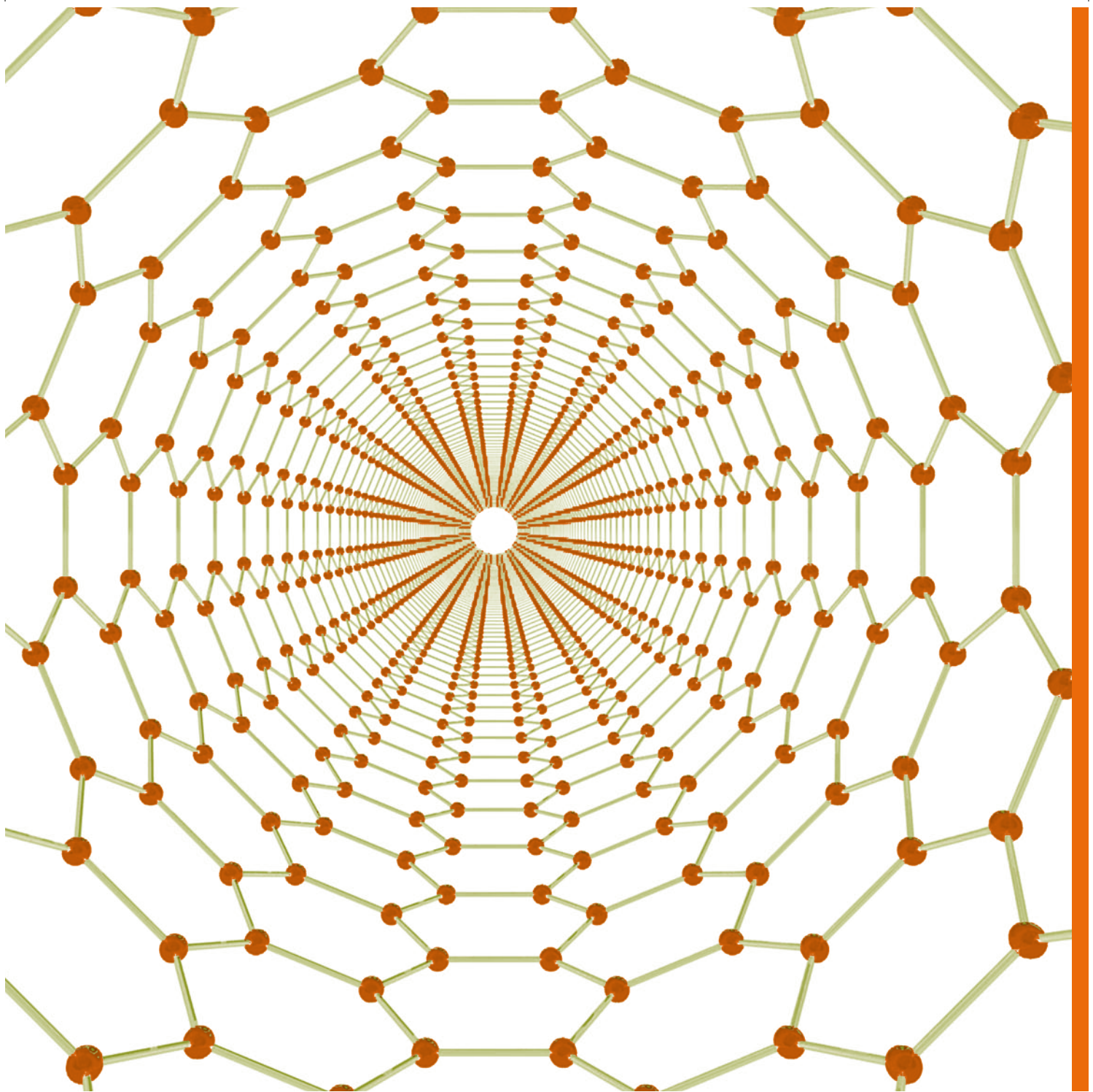
- แนวคิดในการกำหนด
ทิศทางการพัฒนา
- เป้าหมายหลัก
- ทิศทางการพัฒนา
- มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

27

ยุทธศาสตร์ที่ 2
การเพิ่มขีดความสามารถ
ของภาคการเกษตรและ
อุตสาหกรรมการผลิต
ด้วยนาโนเทคโนโลยี

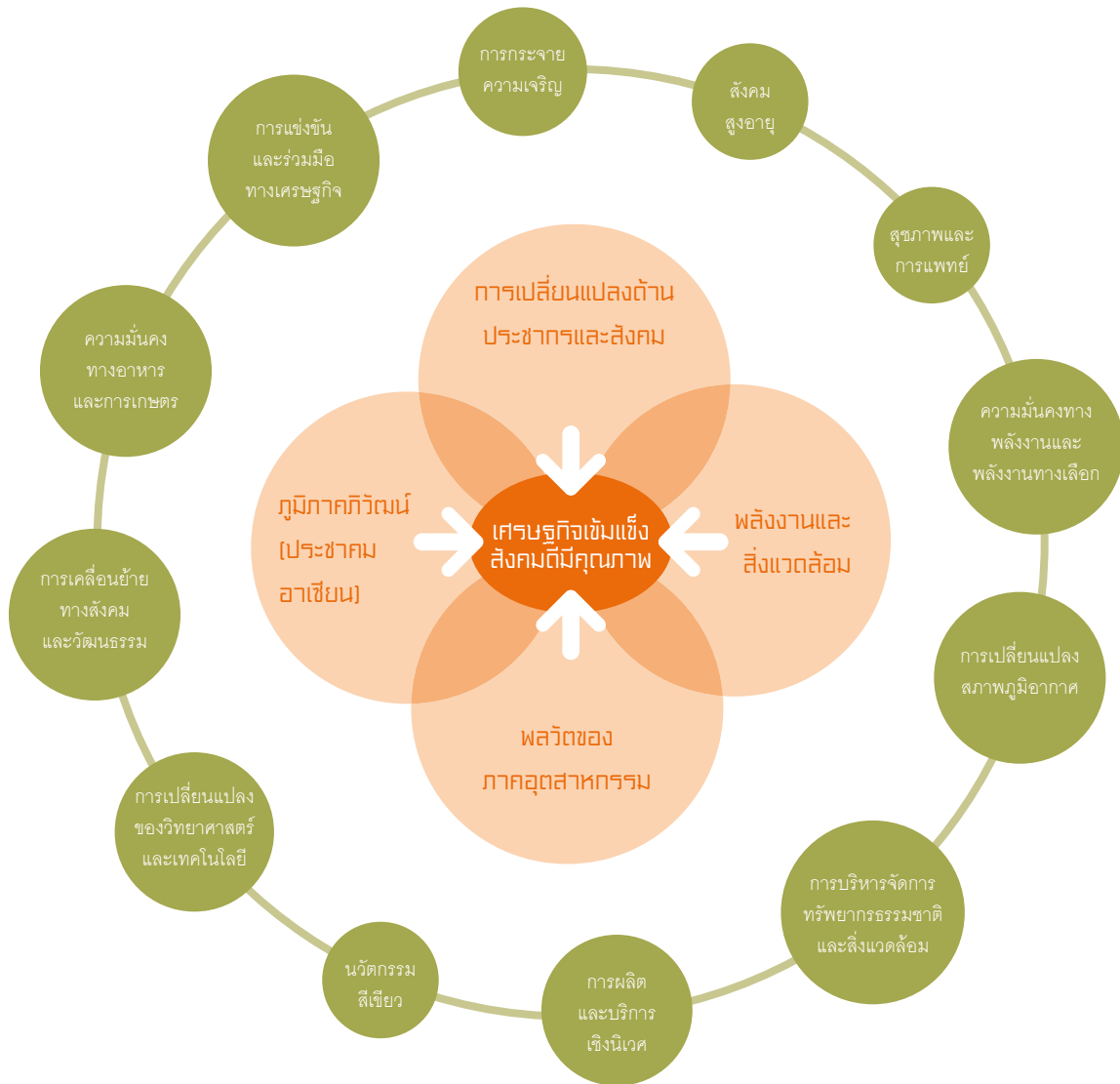
33

ยุทธศาสตร์ที่ 3
การเสริมความมั่นคง
ทางพลังงานและอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม
ด้วยนาโนเทคโนโลยี

แนวคิดพื้นฐานในการ จัดทำกรอบนโยบาย การพัฒนานาโนเทคโนโลยี ของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

กรอบนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
แห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2564) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา
ไปสู่ ‘นวัตกรรมสีเขียว’ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และยกระดับคุณภาพสังคม เพื่อ
เสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ พลวัต
ของอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม
ความต้องการพลังงานและผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดของนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2564)

เนื่องจากนาโนเทคโนโลยีของโลกมีพลวัตเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสูงอย่างต่อเนื่อง ทำให้กรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นจึงแบ่งการดำเนินงานตามกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีใน 10 ปี เป็น 2 ระยะ ระยะละ 5 ปี โดย 5 ปีแรกมุ่งเน้นที่กรอบ ทิศทาง และขอบเขตการวิจัยเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีหลัก ได้แก่ วัสดุนาโน นาโนอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีชีวภาพนาโน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป้าหมาย และระยะที่ 2 เน้นที่การพัฒนาเทคโนโลยีซึ่งนำไปสู่ผลิตภัณฑ์กลุ่มใหม่

---

1 RAND Corporation ภายใต้โครงการ The Global Technology Revolution 2020 ได้วิเคราะห์แนวโน้มของเทคโนโลยีอุบัติใหม่ ว่าเทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่จะปฏิวัติวงการอุตสาหกรรมโลกในปี ค.ศ. 2020 จะมาจากการใช้เทคโนโลยีใน 4 สาขา คือ เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) นาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology) เทคโนโลยีวัสดุ (Material Technology) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

แนวคิดขอ กรอบนโยบายการ พัฒนานาโนเทคโนโลยี ขอประเทศไทย

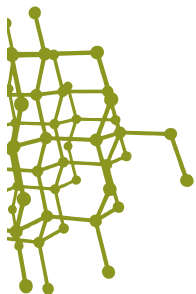
1 ใช้ความต้องการเป็นตัวตั้ง สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการ ทิศทางและเป้าหมายของการพัฒนาของนานาชาติ¹ และของประเทศ เช่น เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) นโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2564) นโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 – 2559) แนวทางการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ เป็นต้น

2 ใช้ประโยชน์จากความรู้และวิทยาการของนาโนเทคโนโลยี ในการสร้างความเข้มแข็ง สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และการพึ่งพาตนเองในสาขาที่ประเทศไทยมีศักยภาพและ/หรือ มีความจำเป็นสูง

3 สนับสนุนให้เอกชนลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีและสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้งานด้านนาโนเทคโนโลยีแก่ชุมชน รวมถึงมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น

คลังเตอร์เป้าหมาย ผลิตภัณฑ์เป้าหมาย วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยเกื้อหนุน

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถด้านนาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย ยกกระดับทางเศรษฐกิจ พัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิมและเสริมสร้างอุตสาหกรรมใหม่ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาสังคม ตลอดจนการใช้ประโยชน์และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องมีการบูรณาการความรู้จากเทคโนโลยีสาขาต่างๆ เพื่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีให้สนองตอบความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตั้งแต่ **ต้นน้ำ กลางน้ำ** ไปจนถึง **ปลายน้ำ** แนวคิดดังกล่าว ได้นำมาสู่การกำหนดกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย ในรายละเอียดซึ่งได้แสดงเป็น 4 ระดับ ได้แก่

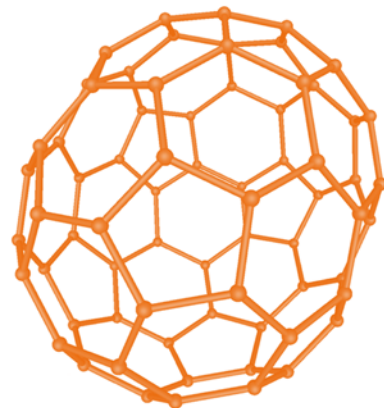

1 การกำหนดสาขาเศรษฐกิจและสังคมของการพัฒนาใน 4 คลัสเตอร์เป้าหมายคือ **1) สุขภาพและการแพทย์ 2) ภาคเกษตรและอาหาร 3) อุตสาหกรรมการผลิต 4) พลังงานและสิ่งแวดล้อม** และได้กำหนด 8 อุตสาหกรรมหลัก คือ **อาหารและเกษตร อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ สิ่งทอ เคมี/ปิโตรเคมี สุขภาพและการแพทย์ SME/ชุมชน พลังงานและสิ่งแวดล้อม**

2 การกำหนดกลุ่มผลิตภัณฑ์เป้าหมายที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน 7 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ดังนี้คือ **1) ผลิตภัณฑ์เซมิคอนดักเตอร์และไบโอเซมิคอนดักเตอร์** ตัวอย่างเช่น อุปกรณ์ตรวจจับหรือตรวจวัดก๊าซในงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม พอลิเมอร์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ตรวจวินิจฉัยโรค และวัสดุตรวจจับสารเคมีที่ผลิตจากเส้นใยเซรามิกส์นาโนกึ่งตัวนำ เป็นต้น **2) กลุ่มอุปกรณ์นาโนอิเล็กทรอนิกส์** ตัวอย่างเช่น อุปกรณ์อินทรีย์ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์แสดงผลฟิล์มบางอินทรีย์เปล่งแสง เซลล์แสงอาทิตย์ อุปกรณ์เปลี่ยนแสงเป็นพลังงานไฟฟ้าโดยใช้ฟิล์มบางอินทรีย์ เป็นต้น **3) กลุ่มผลิตภัณฑ์ในระบบนำส่งยา/สมุนไพร** ตัวอย่างเช่น พาหนะนำส่งยา (Drug Delivery Vehicle) ยารักษาโรคเฉพาะจุด (Targeting Drug) สารสกัดจากสมุนไพรเพื่อใช้ในอาหารเสริม เป็นต้น **4) กลุ่มเวชสำอาง** ตัวอย่างเช่น สารสกัดประกอบสำหรับเครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ดูแลผิว เป็นต้น **5) ตัวเร่งปฏิกิริยาและวัสดุดูดซับ/กรอง** ตัวอย่างเช่น ตัวเร่งปฏิกิริยานาโนซีโอไลต์ แผ่นกรองโมเลกุล แผ่นโพลิเมอร์นำไฟฟ้า เป็นต้น **6) กลุ่มวัสดุเคลือบนาโน** ตัวอย่างเช่น วัสดุเคลือบผิวฉนวน/สะท้อนความร้อน วัสดุเคลือบผิวนาโนลดความฝืด กระฉกไร้คราบสกปรก และวัสดุเคลือบสิ่งทอกันน้ำและกันเปื้อน เป็นต้น **7) กลุ่มวัสดุสารประกอบแต่ง** ตัวอย่างเช่น วัสดุเสริมแรงด้วยท่อคาร์บอนนาโน เส้นลวดเซรามิกส์นาโน เป็นต้น

3 การกำหนดสาขาหลักของพื้นฐานทางวิชาการทางนาโนเทคโนโลยีและสาขาวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Core Technology) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 สาขา คือ **วัสดุนาโน นาโนอิเล็กทรอนิกส์ และ เทคโนโลยีชีวภาพนาโน** และการพัฒนาเทคโนโลยีฐาน (Technology Platform) ใน 3 สาขา คือ **เทคโนโลยีการเคลื่อนที่ระดับนาโน เทคโนโลยีการห่อหุ้มระดับนาโน และ เทคโนโลยีการสังเคราะห์โครงสร้างนาโนเชิงฟังก์ชัน**

4 การกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาปัจจัยเกื้อหนุน (Enabling Factors) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับฐานราก คือ **1) ทรัพยากรมนุษย์** โดยให้ทุนการศึกษาพัฒนานักวิจัยและอาจารย์ การปรับหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่การเรียนไปจนถึงการส่งเสริมเส้นทางอาชีพ เป็นต้น **2) การวิจัยและพัฒนา** โดยกำหนดทิศทางการวิจัยนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีฐานสำหรับภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ กระตุ้นการวิจัยร่วมกันหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการนำนาโนเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น **3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** อาทิ สนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการกลางด้านนาโนเทคโนโลยีระดับชาติที่มีขีดความสามารถในการวิจัย วิเคราะห์และให้บริการที่ได้มาตรฐานในระดับสากล สนับสนุนศูนย์แห่งความเป็นเลิศและเครือข่ายความเชี่ยวชาญด้านนาโนเทคโนโลยีในสาขาที่สำคัญ สร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยบ่มเพาะด้านนาโนเทคโนโลยี ร่วมลงทุนหรือรับช่วงสิทธิ์จากผู้พัฒนานาโนเทคโนโลยีในต่างประเทศ ปรับปรุงกฎระเบียบ มาตรการทางกฎหมาย เครื่องมือทางการเงินการคลัง เพื่อสร้างแรงจูงใจดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนจากทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น **4) การบริหารจัดการ** อาทิ การพัฒนาระบบการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัยและจริยธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะ การสร้างความตระหนักโดยบรรจุเนื้อหาด้านนาโนเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เป็นต้น **5) การถ่ายทอดเทคโนโลยี** การถ่ายทอดเทคโนโลยีทำให้เกิดการกระจายความรู้ ยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ SME และสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

คลังเตอร้
เป้าหมาย

ผลิตภัณฑ์เป้าหมาย

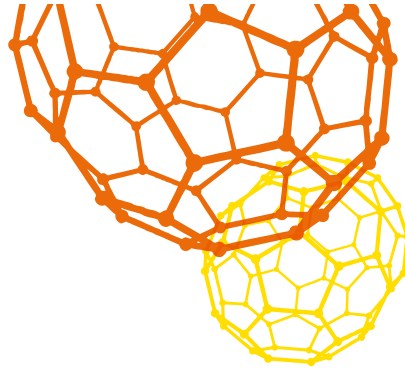
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปัจจัยเอื้อ

องค์ประกอบของกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

เป้าหมายขอ กรอบนโยบายการ พัฒนานาโนเทคโนโลยี ขอประเทศไทย

(พ.ศ. 2555-2564)

การพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุดคือ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1 ยกระดับคุณภาพชีวิต สุขภาพ และการแพทย์ด้วยนาโนเทคโนโลยี โดยการพัฒนาวัสดุ ผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ด้วยนาโนเทคโนโลยี ช่วยส่งเสริมและทำให้ระบบสุขภาพของประเทศไทยมีศักยภาพในการป้องกันและบรรเทาโรคต่าง ๆ รวมทั้งป้องกันการระบาดของโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ การดูแลรักษาคุณภาพของสภาพแวดล้อม

2 เพิ่มขีดความสามารถของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการผลิตที่ตอบสนองตรงความต้องการของสังคมและตลาดมากขึ้นด้วยนาโนเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนหรือโลหะหนัก สนับสนุนให้อุตสาหกรรมการผลิตสามารถนำนาโนเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้

3 ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการศึกษาและการวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยีของภูมิภาคอาเซียน เพื่อเป็นพลังสนับสนุนการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศบนฐานความรู้ ภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์แบบพึ่งพาตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างยั่งยืน

นอกจากเป้าหมายหลักทั้ง 3 ประการแล้ว กรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาประเทศใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. เป้าทางสังคม
2. เป้าทางเศรษฐกิจ
3. เป้าทางสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
4. เป้าทางการพัฒนากำลังคนของประเทศ
5. เป้าทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยเอื้อ

วิสัยทัศน์

“นาโนเทคโนโลยีสร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ
คุณภาพชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

เป้าหมายสังคม

ลดการเจ็บป่วย

สังคมมีความเข้าใจ
สินค้านาโนฯ
มีมาตรฐานปลอดภัย

เป้าหมายเศรษฐกิจ

มูลค่าการลงทุน
ด้านนาโนฯเพิ่มขึ้น

อัตราการจ้างงาน
ด้านนาโนฯเพิ่มขึ้น

เป้าหมายสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

ลดของเสีย/มลพิษ **ร้อยละ 0.5**
ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อนุรักษ์ทรัพยากร
เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน
ร้อยละ 1

เป้าหมายการพัฒนากำลังคนของประเทศ

บุคลากรวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยี
เพิ่มขึ้น **2.5 : 10,000**

บุคลากรวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยี
ทำงานเอกชน **ร้อยละ 50**

เป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยเอื้อ

มีโครงสร้างพื้นฐาน
นาโนเทคโนโลยีเพียงพอ

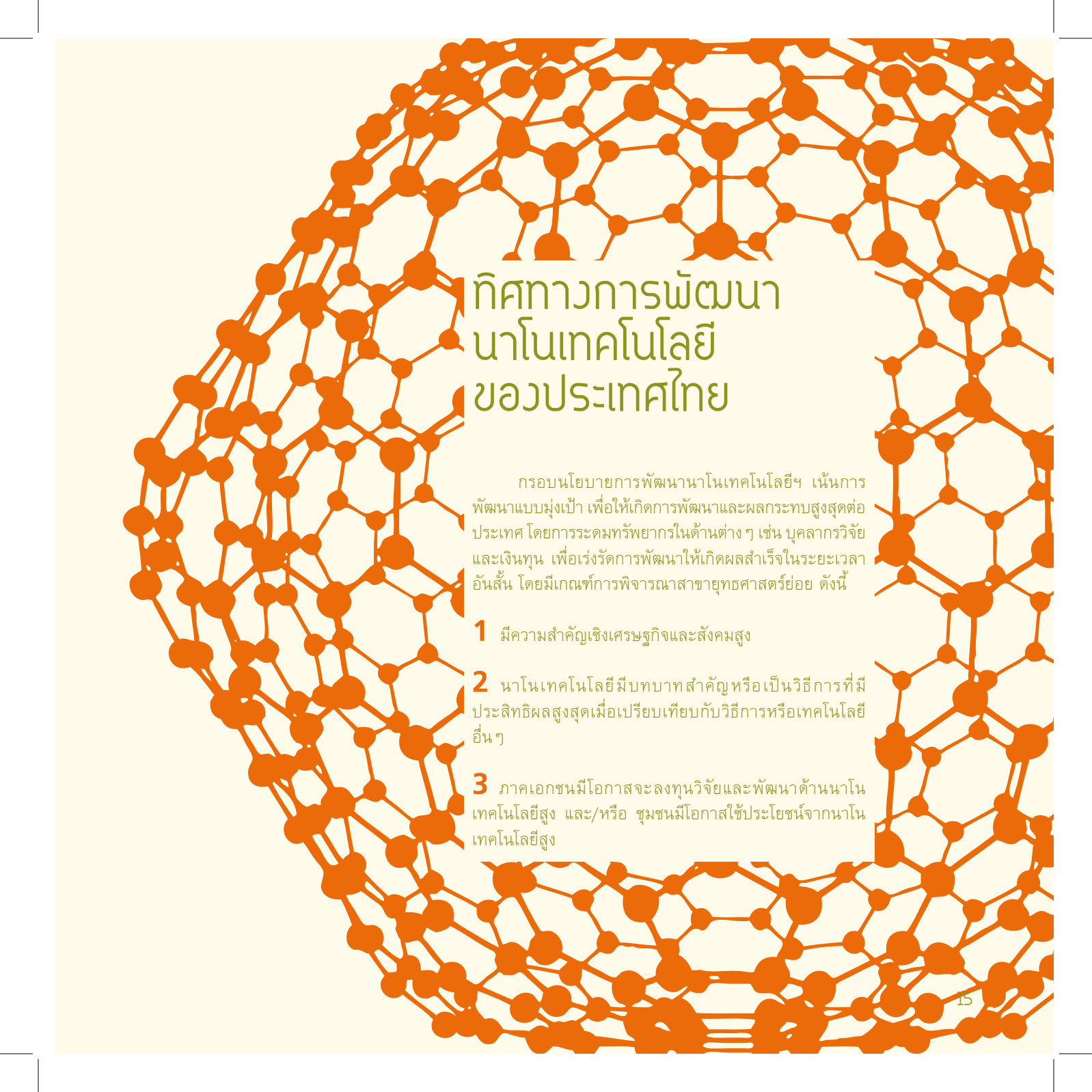
ค่าใช้จ่าย R&D
ด้านนาโนเทคโนโลยี
ร้อยละ 0.2 ของ GDP

สัดส่วนการทำวิจัยเอกชน
ร้อยละ 50

มีปัจจัยเกื้อหนุน
มีแรงจูงใจ
มีมาตรการสนับสนุน
ดึงดูดการลงทุน

มีการประยุกต์ใช้
นาโนเทคโนโลยีในเชิง
พาณิชย์เพิ่มขึ้น

เป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศไทย ณ ปี พ.ศ. 2564

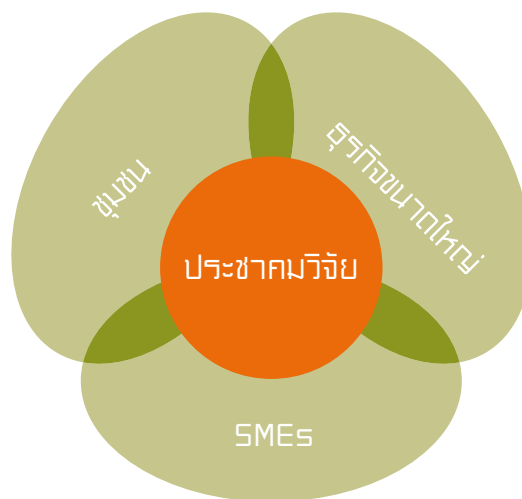
ทิศทางการพัฒนา นาโนเทคโนโลยี ของประเทศไทย

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีฯ เน้นการพัฒนาแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการพัฒนาและผลกระทบสูงสุดต่อประเทศ โดยการระดมทรัพยากรในด้านต่างๆ เช่น บุคลากรวิจัย และเงินทุน เพื่อเร่งรัดการพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น โดยมีเกณฑ์การพิจารณาสาขายุทธศาสตร์ย่อย ดังนี้

- 1** มีความสำคัญเชิงเศรษฐกิจและสังคมสูง
- 2** นาโนเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญหรือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการหรือเทคโนโลยีอื่นๆ
- 3** ภาคเอกชนมีโอกาสดูแลลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีสูง และ/หรือ ชุมชนมีโอกาสนำประโยชน์จากนาโนเทคโนโลยีสูง

ผู้ที่มีบทบาทในการผลักดัน กรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยี ของประเทศไทย

การเร่งรัดกระบวนการพัฒนา
และใช้ประโยชน์จากวิทยาการด้าน
นาโนเทคโนโลยีเป็นการดำเนินการ
ผลักดันผ่านผู้ที่มีบทบาทสำคัญ 4
กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุมชน กลุ่มวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and
Medium Enterprises, SME) กลุ่ม
ธุรกิจขนาดใหญ่ และประชาคมวิจัย
และนวัตกรรม

กลุ่มผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันกรอบนโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564)

1 กลุ่มชุมชน

นาโนเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในคุณภาพและสุขภาพชีวิตประจำวันของสังคมไทยมากขึ้น ความนิยมสินค้าที่ทันสมัย สินค้าที่มีคุณสมบัติพิเศษ หรือมีประโยชน์ใช้สอยสูงมีมากขึ้น แต่การถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในระดับชุมชนอย่างเหมาะสมยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัด

2 กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

กลุ่มธุรกิจ SMEs โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 70 ของธุรกิจนาโนเทคโนโลยีทั้งหมด แต่มีศักยภาพในการลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้วยตัวเองน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจนาโนเทคโนโลยีขั้นสูง และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

3 กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่

มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีต่อรายได้ของบริษัทชั้นนำของไทย ยังอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทต่างประเทศ เนื่องจากวิสัยทัศน์/นโยบายในระดับประเทศไม่ชัดเจน ขนาดของตลาดไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนและขาดแคลนบุคลากรวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูง

4 ประชาคมวิจัยและนวัตกรรม

ประเทศไทยมีความสามารถในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยีในระดับค่อนข้างดี แต่มีข้อจำกัดในการวิจัยเชิงลึกและเชิงบูรณาการแบบสหสาขา รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการวิจัยยังไม่เข้มแข็งพอ ทั้งด้านห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ บุคลากรวิจัย แหล่งทุนวิจัย และระบบวิจัยที่เชื่อมต่อกับองค์ความรู้ให้เกิดการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

ภาครัฐจึงได้กำหนดมาตรการที่เป็นไปได้ในการสนับสนุนและเร่งรัดการพัฒนาความรู้ความเข้มแข็งด้านนาโนเทคโนโลยี ผลักดันผ่านกลุ่มผู้มีบทบาทสำคัญ 4 กลุ่มใน 5 สาขายุทธศาสตร์หลัก

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผล ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

การพัฒนานาโนเทคโนโลยี จำเป็นต้องมีการสะสมองค์ความรู้เพื่อการประยุกต์ใช้ โดยมีการพัฒนาความรู้เฉพาะอย่างยิ่งในสาขาพื้นฐาน เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา จุลชีววิทยา ชีวเคมี คณิตศาสตร์ วิศวกรรม นาโนเมคาทรอนิกส์ (Nanomechatronics) การประกอบสร้างชิ้นส่วนนาโน (Nanofabrication) ปรากฏการณ์ทางควอนตัม (Quantum Phenomena) และออปโตอิเล็กทรอนิกส์ (Optoelectronics) เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนา เป็นฐานสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่หรือเป็นพื้นฐานสำหรับต่อยอดเทคโนโลยีที่จัดทำมาจากแหล่งอื่นได้อย่างรวดเร็ว การสะสมองค์ความรู้จากทำได้โดยการสร้างตนเองภายในประเทศโดยการวิจัยและพัฒนา หรือการเสาะหา (Acquire and Absorb) จากแหล่งภายนอกด้วยการซื้อเทคโนโลยี การร่วมวิจัยกับต่างประเทศ

การพัฒนาสาขาอุตสาหกรรมให้สัมฤทธิ์ผลจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีฐานที่สำคัญ เช่น การเคลือบระดับนาโนเพื่อสร้างคุณสมบัติเฉพาะ

(Functional Coating) เทคโนโลยีการเคลือบโดยอาศัยแสง (Photocatalysis Coating) เทคโนโลยีการห่อหุ้ม (Encapsulation) เทคโนโลยีควบคุมการปลดปล่อยสาร (Control & Release) เทคโนโลยีการปลดปล่อยสารไปยังเป้าหมาย (Target & Release) การสังเคราะห์โครงสร้างนาโนเชิงฟังก์ชัน (Functional Nanostructure) การออกแบบโมเลกุลและโครงสร้างระดับนาโนที่มีคุณสมบัติเฉพาะ (Design of Functional Molecules & Nanostructures) การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาระดับนาโนหรือโครงสร้างระดับนาโน (Synthesis of Nanocatalysts or Functional Nanostructures) และการสร้างกระบวนการในการผลิตโครงสร้างระดับนาโน (Fabrication Process for Nanostructures) ควบคู่กับสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เช่น ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา และคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีสหสาขา เช่น นาโนไบโอเทคโนโลยี ชีวสารสนเทศศาสตร์ และไบโอฟิสิกส์ เป็นต้น

สาขายุทธศาสตร์

กรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี
ให้ความสำคัญในการพัฒนา 5 สาขายุทธศาสตร์
หลัก ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถ
ของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม
การผลิตด้วยนาโนเทคโนโลยี

**เกษตรและอาหาร และ
อุตสาหกรรมการผลิต**

2

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมความ
มั่นคงทางพลังงาน และอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมด้วยนาโนเทคโนโลยี

พลังงานและสิ่งแวดล้อม

3

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพ
ชีวิตสุขภาพ และการแพทย์ด้วย
นาโนเทคโนโลยี

สุขภาพและการแพทย์

1

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานและปัจจัยเอื้อ

**โครงสร้างพื้นฐาน
และปัจจัยเอื้อ**

5

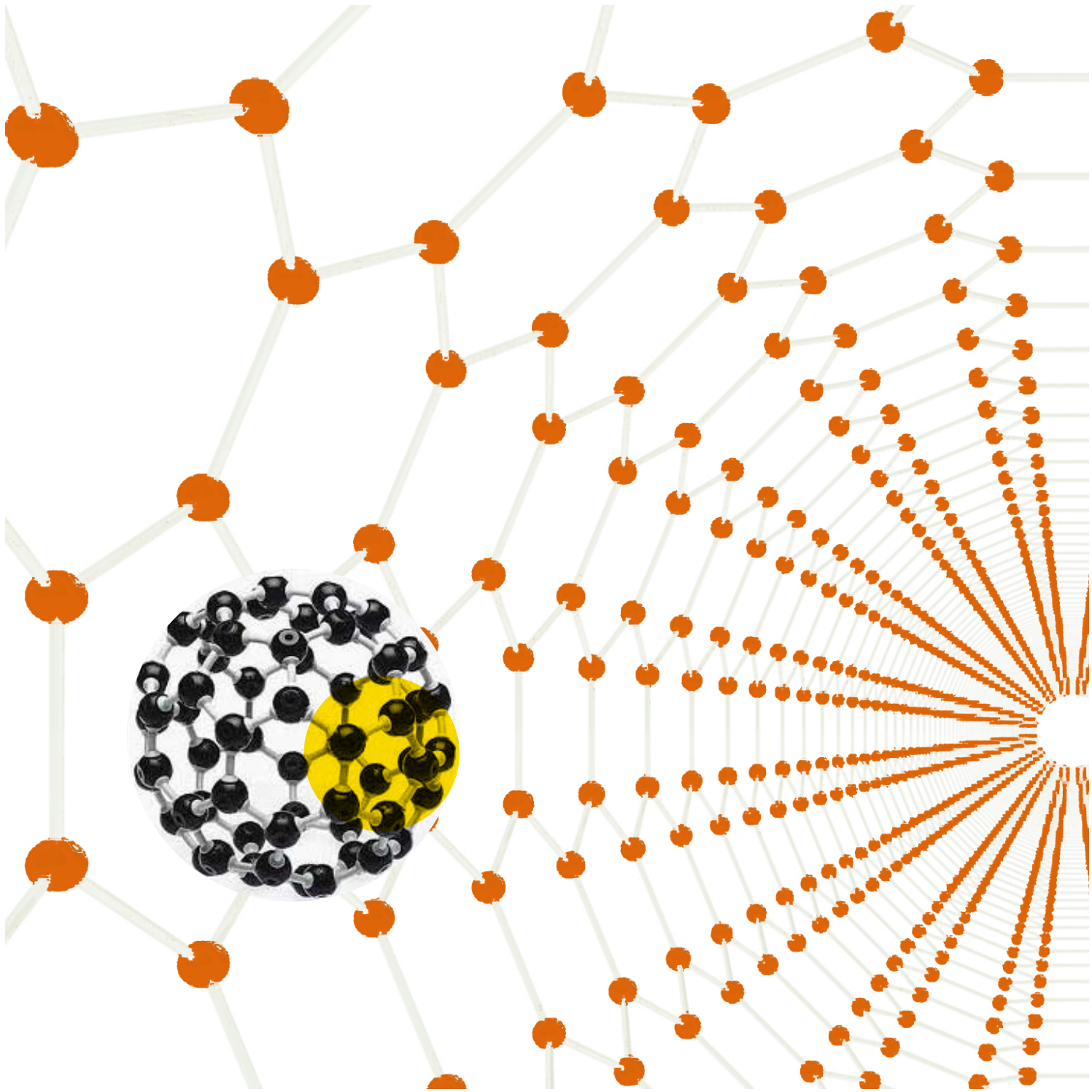
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากำลังคน
ด้านนาโนเทคโนโลยี

กำลังคน

4

วิสัยทัศน์

“นาโนเทคโนโลยี
สร้างขีดความสามารถ
ทางเศรษฐกิจ
คุณภาพชีวิต
สังคมและสิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน”

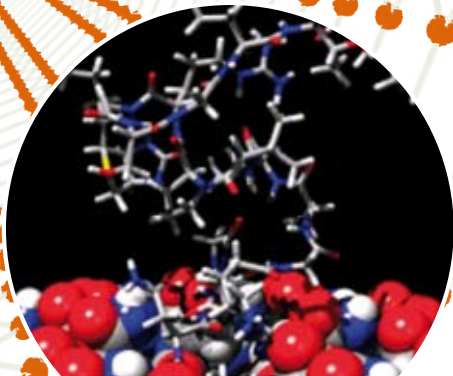

ยุทธศาสตร์ที่

1

การยกระดับ
คุณภาพชีวิต
สุขภาพ
และการแพทย์

ด้วยนาโนเทคโนโลยี

แนวคิดในการกำหนดทิศทางการยกระดับคุณภาพชีวิต สุขภาพ และการแพทย์ ด้วยนาโนเทคโนโลยี

‘เศรษฐกิจโมเลกุล’ (Molecular Economy) เป็นเศรษฐกิจที่เติบโตบนพื้นฐานของการศึกษาวิจัยระดับโมเลกุลที่มีการผสมผสานเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร นาโนเทคโนโลยี วัสดุศาสตร์ และเทคโนโลยีชีวภาพ ทำให้เกิดขีดความสามารถใหม่ๆ ในการจัดการในระดับโมเลกุลหรืออะตอมอย่างแม่นยำ ส่งผลให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์ ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของคนให้ดีขึ้น

ปัจจุบันนาโนเทคโนโลยีเป็นเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวันมากกว่าที่เคย ผู้ประกอบการไทยเริ่มมีการผลิตสินค้านาโนเทคโนโลยีป้อนเข้าสู่ตลาดมากขึ้น

ด้านสุขภาพและการแพทย์ มีการนำเทคโนโลยีชีวภาพนาโนมาใช้ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาโรค ทั้งวินิจฉัยนอกร่างกายและในร่างกายมนุษย์ เพื่อให้สามารถวินิจฉัยโรคได้ตั้งแต่วัยแรกเริ่ม การพัฒนาวัสดุและกระบวนการนำยาไปสู่อวัยวะหรือบริเวณเป้าหมายที่จะรักษาได้อย่างแม่นยำและสามารถควบคุมได้ การเพิ่มคุณค่ายารักษาโรคเขตร้อนและโรคอื่นๆ โดยใช้นาโนเทคโนโลยี รวมทั้งการผลิตถุงมือยางเคลือบอนุภาคนาโนสำหรับแพทย์และพยาบาล

ด้านการแพทย์และสาธารณสุข มีการประยุกต์ใช้นาโนไบโอเซนเซอร์ (Nano-biosensor) และห้องปฏิบัติการบนแผ่นชิพ (Lab-on-a-chip) ในการตรวจโรคต่างๆ หรือใช้ตรวจวัดคุณภาพอาหารและสิ่งแวดล้อม เช่น ชิพสำหรับตรวจเชื้อโรคประเภท *Escherichia coli* (*E. coli*) และอหิวาตกโรคที่อาจปนเปื้อนในอาหาร ชิพสำหรับตรวจสอบการปนเปื้อนของยาฆ่าแมลงหรือโลหะหนักในน้ำดื่ม ชิพสำหรับการตรวจหาไวรัสในพาร์มกึ่ง เป็นต้น

ด้านผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพและความงาม มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า การวิจัยและพัฒนาสารชีวภาพออกฤทธิ์จากแหล่งผลิตใหม่ หรือด้วยเทคโนโลยีใหม่ เช่น จากเซลล์ต้นกำเนิดจากพืช จุลินทรีย์เทคโนโลยีนาโนเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบในผลิตภัณฑ์อาหารเสริมและเครื่องสำอาง การใช้นาโนเทคโนโลยีพัฒนาคุณสมบัติเครื่องสำอางให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยอนุภาคนาโนทำให้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางแป้งไม่สะท้อนแสง ช่วยให้ใบหน้าดูอ่อนเยาว์ขึ้น ผลิตภัณฑ์ครีมบำรุงผิวอนุภาคนาโนที่มีขนาดเล็กมาก ทำให้สามารถดูดซึมเข้าสู่ผิวได้ดีขึ้น

การวิจัยและพัฒนานาโนเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต สุขภาพ และการแพทย์ เช่น Drug Encapsulation, Drug Delivery, Drug Targeting, Molecular Imaging, Biophotonics, Medical Imaging, Biochips, High-throughput Screening, Lab-on-a-chip Devices, Bio-molecular Sensors การผลิตอุปกรณ์เพื่อสุขภาพและการแพทย์ เป็นต้น

เป้าหมายและทิศทาง
การพัฒนา
นาโนเทคโนโลยี
เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
สุขภาพ และการแพทย์

เป้าหมายหลัก

- 1** นาโนเทคโนโลยีมีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันและลดอัตราการป่วยจากโรคที่เป็นปัญหาสำคัญ
- 2** ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำนาโนเทคโนโลยีมาใช้ในสินค้าอุปโภคบริโภค
- 3** มีระบบการจัดการข้อมูลความปลอดภัยด้านการพัฒนาและการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยี

ทิศทางการพัฒนา

1 สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาและประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยี
ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต สุขภาพ และการแพทย์ การประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อการป้องกัน การคัดกรอง การตรวจจับและการรักษาโรคต่างๆ โดยการใช้อนุภาคนาโนเพื่อช่วยวิเคราะห์ระดับโมเลกุล การช่วยให้การถ่ายภาพอวัยวะต่างๆ มีรายละเอียดของข้อมูลมากขึ้น รวมถึงการรักษาซึ่งสามารถกระทำในระดับเซลล์ โดยมีทิศทางการวิจัยใน 3 สาขาหลัก คือ การตรวจวิเคราะห์ระดับนาโน (Nanodiagnosics and Imaging) การนำส่งยาและการควบคุมการปล่อยยา (Targeted Drug Delivery and Controlled Release) และการแพทย์โดยการซ่อมแซมหรือทดแทนอวัยวะหรือเซลล์ที่ทำงานผิดปกติ (Regenerative Medicine)

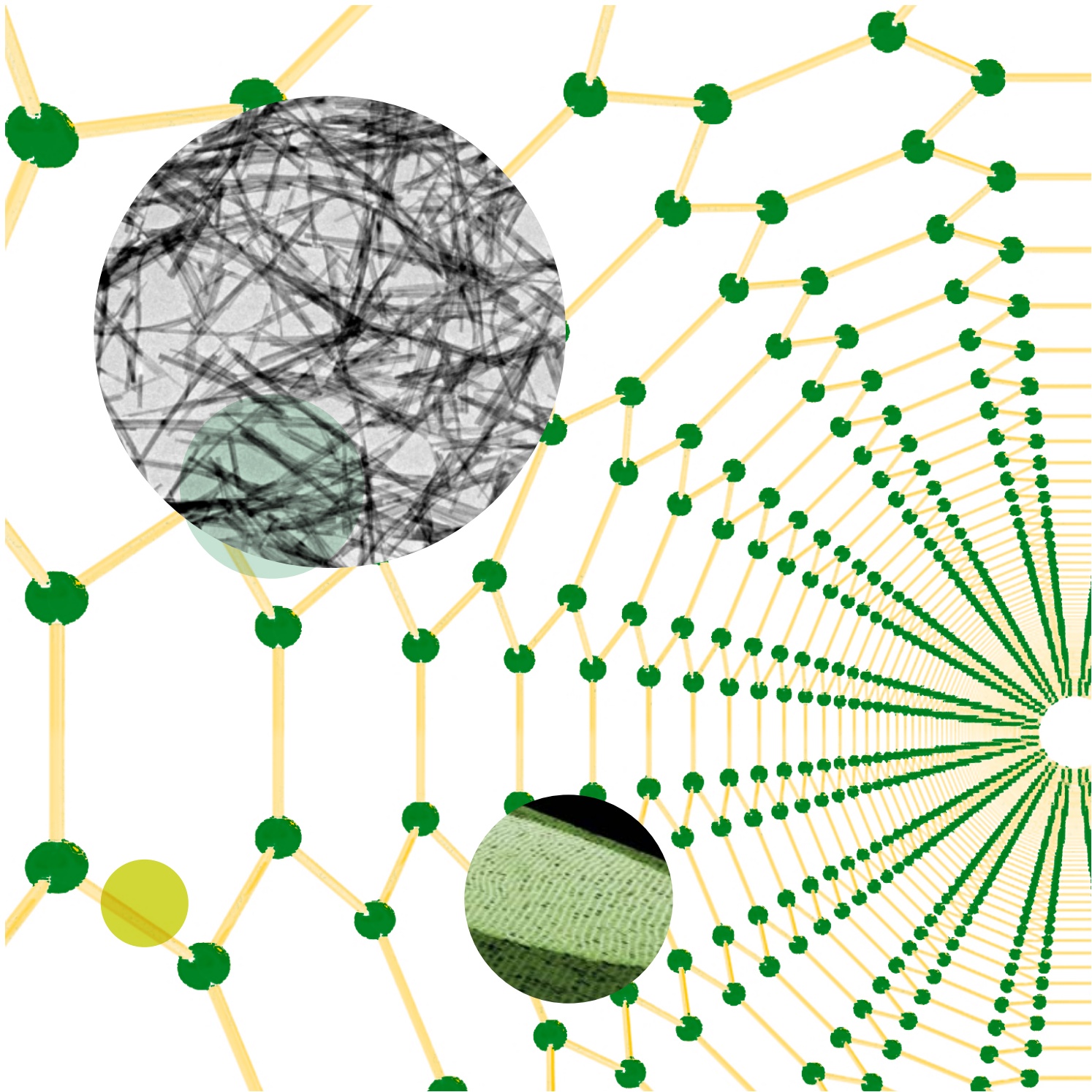
2 สร้างความตระหนักและส่งเสริมการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจด้านนาโนเทคโนโลยี การสร้างความตระหนักด้านความสำคัญและการสร้างความเข้าใจนาโนเทคโนโลยีให้สาธารณชนตระหนักรู้ถึงความสำคัญ มีกระบวนการสื่อสารกับสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ถ่ายทอดความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยีสู่สาธารณชนทั้งภาครัฐ เอกชน รวมถึงกลุ่มประชาชนทั่วไป เพื่อให้ได้รับข้อมูล ความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3 ให้ความรู้และสร้างกลไกดูแลความปลอดภัย จริยธรรม และมาตรฐานด้านนาโนเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางด้านนาโนเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง แต่ความเข้าใจเกี่ยวกับนาโนเทคโนโลยีโดยเฉพาะวัสดุนาโนในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อมยังมีข้อโต้แย้งเนื่องจากผลของการศึกษาของแต่ละประเทศมีมาตรฐานที่ไม่เท่ากัน ประเทศไทยจึงต้องมีการควบคุมดูแลด้านความปลอดภัย การให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระเบียบ/มาตรฐาน จริยธรรมด้านนาโนเทคโนโลยี และการสร้างกลไกในการกำกับดูแลเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

- กำหนดทิศทางการวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีเพื่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต สุขภาพ และการแพทย์
- การประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในการป้องกันและการรักษาโรค
- จัดให้มีการสื่อสารและให้ข้อมูลแก่สังคมเกี่ยวกับนาโนเทคโนโลยีหลายทางหลายระดับอย่างต่อเนื่อง
- บรรจุเนื้อหาด้านนาโนเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตั้งแต่ระดับโรงเรียน
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการสร้างความตระหนัก การรับรู้ การนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนานาโนเทคโนโลยีไปเผยแพร่และนำไปพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ขององค์กรต่อไป
- พัฒนากลไกการให้ความรู้และการจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยและจริยธรรมด้านนาโนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- สนับสนุนบทบาทคณะกรรมการระดับชาติด้านความปลอดภัยและจริยธรรมของนาโนเทคโนโลยี
- พัฒนาศักยภาพด้านการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ด้านนาโนเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่

2

การเพิ่มขีดความสามารถของ
ภาคการเกษตรและ
อุตสาหกรรมการผลิต

ด้วยนาโนเทคโนโลยี

แนวคิดในการกำหนด ทิศทาง การเพิ่มขีด ความสามารถของ ภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรมการผลิต ด้วยนาโนเทคโนโลยี

ประเทศไทยมีจุดแข็งที่มีฐานด้านการเกษตรที่มีสภาพภูมิอากาศในเขตร้อนแบบมีความชื้นสูงที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์และผลิตอาหารตลอดทั้งปี อีกทั้งยังได้เปรียบด้านการมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง การนำนาโนเทคโนโลยีมาใช้ในภาคการเกษตรจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็เป็นฐานการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมส่งออกระดับโลก เช่น อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ สิ่งทอ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมต่อเนื่องอีกเป็นจำนวนมาก การพัฒนาและประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมจึงมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยิ่ง

ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยในช่วงการเพาะปลูกมีการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในการคัดเลือกพันธุ์พืช (นาโนเทคโนโลยีแม่เหล็ก) การพัฒนาปุ๋ย วัสดุปรับปรุงดิน แผ่นฟิล์มที่ใช้ในการคลุมแปลงเพาะปลูกหรือสร้างโรงเรือน อุปกรณ์ตรวจจับและป้องกันโรคแมลง การใช้นาโนเซนเซอร์ในการตรวจวัดสิ่งแวดล้อม (อุณหภูมิ ความชื้น

สารตกค้าง หรือสารพิษโลหะหนัก รวมทั้งธาตุอาหารหลักในดิน) การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวมีการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์โดยใช้ฟิล์มบาง ซึ่งช่วยในการควบคุมการซึมผ่านของน้ำและอากาศ การเคลือบผิวผลไม้ การแปรรูปสินค้าเกษตร การถนอมอาหาร การฆ่าเชื้อในอุตสาหกรรมอาหาร การกำจัดจุลินทรีย์ในการส่งออกสินค้าเกษตร การตรวจสอบเชื้อโรคในอาหาร การเพิ่มมูลค่า (Value Added) ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาต่อเป็นตัวยารักษาโรคจากสารธรรมชาติ (Nano-bioengineering) และการพัฒนาไบโอเซนเซอร์ ไบโอดีฟ ซึ่งเป็นแนวทางวิจัยที่เสริมจุดแข็งของประเทศ

ด้านอุตสาหกรรมการผลิต การประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ เช่น กลุ่มสิ่งทอมีการพัฒนาเส้นใยนาโนที่ใช้ในกระบวนการทอผ้าเพื่อเพิ่มความทนทาน ป้องกันคราบสกปรก ป้องกันน้ำและยับยั้งแบคทีเรีย กลุ่มเคมีภัณฑ์มีการพัฒนาสีเคลือบรถ สีทาบ้านที่ป้องกันเชื้อรา คงทนต่อสภาพภูมิอากาศ กลุ่มวัสดุมีการพัฒนาคุณสมบัติของวัสดุให้มีความแข็งแรงทนทานและมีน้ำหนักเบา การใช้โพลีเมอร์ผสมกับแร่เคลย์เพื่อผลิตพลาสติกแบบใหม่ (Nanocomposites) สำหรับเป็นบรรจุภัณฑ์อาหาร กลุ่มปิโตรเคมีมีการพัฒนาสังเคราะห์สารตัวเร่ง (Catalysts) ชนิดใหม่เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมปิโตรเลียม และกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์มีการพัฒนาอุปกรณ์นาโนที่สังเคราะห์จากสารกึ่งตัวนำ (Semiconductor) เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในภาคอุตสาหกรรมการผลิต เช่น การสังเคราะห์คาร์บอนนาโนทิวบ์ (Carbon Nanotubes) ควอนตัมดอท (Quantum Dot) และจอสสารอินทรีย์เรืองแสง (Organic Light Emitting Diode, OLED) คาร์บอนนาโนทิวบ์ (Carbon Nanotubes) มีโครงสร้างแข็งแรงสูงเฉพะรในขณะที่มีความยืดหยุ่นสูง มีคุณสมบัตินำไฟฟ้าและเป็นสารกึ่งตัวนำสามารถเปล่งแสงได้ดี ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยให้ความสนใจในการพัฒนาคาร์บอนนาโนทิวบ์สำหรับภาคอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเคมีภัณฑ์

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนานาโนเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ขอบภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมการผลิต

เป้าหมายหลัก

- 1** มีการลงทุนด้านนาโนเทคโนโลยีในภาคเกษตร และอุตสาหกรรมการผลิต เพิ่มขึ้น
- 2** มีจำนวนผลงานวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยี ในภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมการผลิต สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น
- 3** ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมการผลิต มีอัตราการจ้างงานด้านนาโนเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น

ทิศทางการพัฒนา

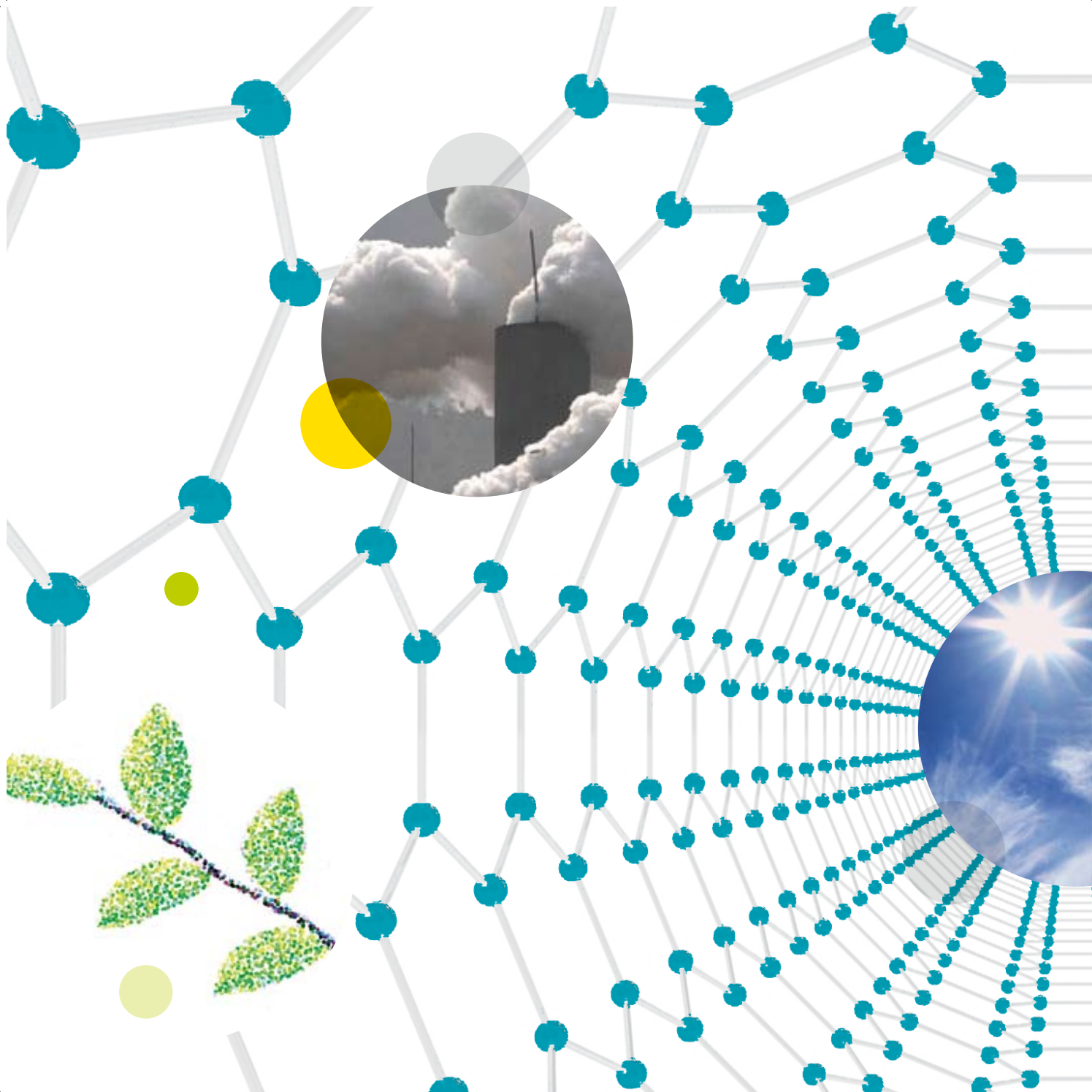
1 ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่มูลค่า กำหนดทิศทางการวิจัยไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและต่อยอดซึ่งกันและกัน ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณากระบวนการทั้งระบบตลอดห่วงโซ่มูลค่า เช่น ภาคการเกษตร กระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม ผลผลิตที่ได้รับ การส่งมอบ และผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งนี้กระบวนการเข้าถึงข้อมูลจะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจให้เติบโตบนฐานความรู้ ภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์

2 ส่งเสริมกลไกเชื่อมโยงด้านการวิจัยและพัฒนาและการประยุกต์ใช้ระหว่างภาคการวิจัยกับภาคเอกชน การจัดให้มีเวทีอุตสาหกรรมสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ แสวงหาความต้องการ ความร่วมมือ หรือการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐกับภาคอุตสาหกรรมในการวิจัยพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการขนาดใหญ่และเล็กในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

3 ผลักดันให้มีการนำงานวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการข้อมูล การติดต่อภาคอุตสาหกรรมให้กับผู้ประกอบการที่สนใจ การปรับมาตรการสร้างแรงจูงใจในการลงทุนทำวิจัย การสนับสนุนทุนทำวิจัยบางส่วน การสนับสนุนเชิงโครงสร้างพื้นฐาน และการสนับสนุนหน่วยบ่มเพาะเพื่อการผลักดันงานวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี จะช่วยให้เกิดการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในเชิงพาณิชย์

มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

- กำหนดทิศทางการวิจัยนาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีฐานสำหรับภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมการผลิต
- สนับสนุนการพัฒนาและต่อยอดงานวิจัยนาโนเทคโนโลยีฐาน
- จัดให้มีการเข้าถึงข้อมูล ทั้งข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลผลการวิจัยและพัฒนาของภาครัฐ และข้อมูลจากภาคเอกชน
- สร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระหว่างภาคการวิจัยและภาคเอกชนในระดับประเทศและระดับนานาชาติ
- สนับสนุนการสร้างกลไก/องค์กรที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงความรู้และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน
- กระตุ้นให้เกิดการวิจัยและพัฒนาร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคการศึกษาและภาคเอกชน และมีการผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่

3

การเสริมความมั่นคง
ทางพลังงาน
และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ด้วยนาโนเทคโนโลยี

แนวคิดในการกำหนด ทิศทาง การเสริม ความมั่นคง ทางพลังงานและ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยนาโนเทคโนโลยี

การเพิ่มขึ้นของประชากรโลกกอบปรักับวิทยาการที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมที่ตอบสนองความต้องการการอุปโภคบริโภคของมนุษย์ที่ไม่เคยลดลง ผลของการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลกนี้เองทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสมดุลของสิ่งแวดล้อมถูกทำลายลง ปัจจุบันได้ขยายผลกระทบไปสู่ภาวะความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกซึ่งมีแนวโน้มเป็นปัญหาที่สำคัญ นาโนเทคโนโลยีมีส่วนช่วยในการสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ในหลายลักษณะ เช่น

ด้านพลังงาน นาโนเทคโนโลยีช่วยสร้างความมั่นคงทางพลังงานโดยการพัฒนาการประหยัดพลังงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานให้สูงขึ้นในขณะที่มีการใช้วัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติลดลง

การวิจัยและพัฒนาโดยใช้นาโนเทคโนโลยีในการพัฒนาพลังงานทดแทน เช่น การพัฒนาวัสดุประกอบนาโนเป็นฉนวนกันความร้อนและตัวนำความร้อน (Heat Insulation and Conductance) เซลล์เชื้อเพลิงชีวภาพ (Bio-fuel Cells) เซลล์แสงอาทิตย์ประสิทธิภาพสูง (Solar Cells) ตัวเร่งปฏิกิริยาในระดับนาโนสเกลที่มีเมมเบรนที่มีรูพรุนสำหรับการผลิตเชื้อเพลิงชีวมวล (Biomass Fuel) และแบตเตอรี่และตัวเก็บประจุ (Rechargeable Batteries and Super Capacitors) เป็นต้น

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและมาตรฐานความปลอดภัย มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้นาโนเทคโนโลยี เช่น เซนเซอร์ที่มีวัสดุนาโนที่มีความไวสูงเป็นองค์ประกอบ ซึ่งช่วยตรวจจับของเสียหรือสารเคมีตกค้างในกระบวนการผลิตเพื่อไม่ให้ปลดปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม ระบบกรองน้ำที่ใช้วัสดุนาโนสำหรับการผลิตน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคและบริโภค การบำบัดน้ำเสียและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้นาโนเทคโนโลยีประกอบกับเทคโนโลยีสะอาดเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา นาโนเทคโนโลยีเพื่อเสริมความมั่นคง ทางพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เป้าหมายหลัก

- 1** ผลงานวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมความมั่นคงทางพลังงาน
- 2** ประเทศไทยเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาและผลิตพลังงาน และพลังงานทดแทนในภูมิภาคอาเซียน
- 3** นาโนเทคโนโลยีมีส่วนช่วยสนับสนุนและพัฒนาระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีส่วนร่วมในการลดของเสียและมลพิษลงร้อยละ 0.5 และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

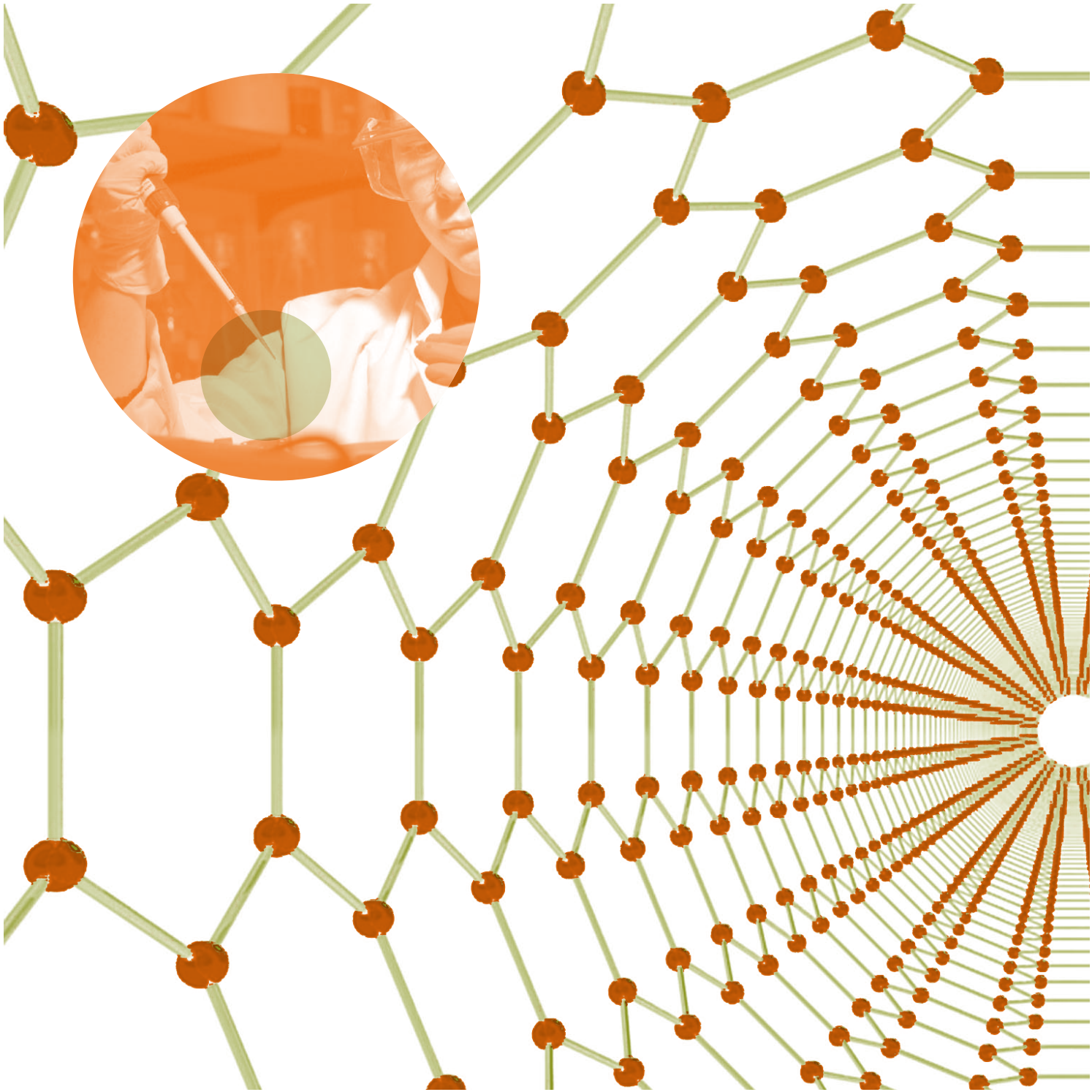
ทิศทางการพัฒนา

1 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานและพลังงานหมุนเวียน นาโนเทคโนโลยีมีศักยภาพสำคัญที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บสะสม และการผลิตพลังงาน และพัฒนาการกระบวนการผลิต ซึ่งจะช่วยให้การประหยัดพลังงาน การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกลุ่มนาโนเทคโนโลยีที่ใช้ในการอนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพภาคพลังงานและสิ่งแวดล้อม ภาคอุตสาหกรรมและอาคาร ภาคขนส่ง และภาคการผลิตไฟฟ้า และกลุ่มนาโนเทคโนโลยีที่ช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานทดแทนมีเทคโนโลยีที่ช่วยในการลดก๊าซเรือนกระจกที่สืบเนื่องมาจากการผลิตหรือการใช้พลังงานชีวมวล ก๊าซชีวภาพ เชื้อเพลิงชีวภาพ พลังงานน้ำ พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์

2 พัฒนานาโนเทคโนโลยีเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของภาคอุตสาหกรรมมุ่งหน้าไปสู่ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนาโนเทคโนโลยีสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลายกระบวนการ เช่น กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Eco-design) กระบวนการผลิต (Green Products) การปรับใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) ซึ่งนอกจากจะช่วยลดของเสียและสามารถลดผลพลอยได้ที่ไม่ต้องการ (By-product) ยังสามารถพัฒนาเป็นอุปกรณ์สำหรับการตรวจวัดและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการบำบัดของเสียภาคอุตสาหกรรม เช่น การบำบัดน้ำเสีย ได้อีกด้วย

มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฐานเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มผลผลิตพลังงาน พลังงานหมุนเวียน
- นำนาโนเทคโนโลยีมาใช้ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- พัฒนานาโนเทคโนโลยีสำหรับระบบการผลิตที่สะอาดและผลิตภัณฑ์ให้มีการนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น
- ส่งเสริมการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อลดและบำบัดของเสียสู่การนำไปใช้งานจริงอย่างจริงจัง
- พัฒนาอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์มลภาวะต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่

4

การพัฒนากำลังคน

ด้านนาโนเทคโนโลยี

แนวคิดในการกำหนดทิศทางการพัฒนากำลังคนด้านนาโนเทคโนโลยี

หากต้องการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนากำลังคนด้านนาโนเทคโนโลยีให้ได้จำนวนมากถึงระดับที่เป็นมวลวิกฤติ กล่าวคือมีจำนวนนักวิจัยมีมากเพียงพอที่จะสามารถทำวิจัยและพัฒนาไปสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องในอัตราที่แข่งขันได้ ทั้งนี้ ต้องมีการพัฒนากำลังคนด้านนาโนเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและผู้ปฏิบัติงานด้านนาโนเทคโนโลยีต้องมีเส้นทางอาชีพ (Career Path) ที่ชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติประเมินว่ามีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องผลิตบัณฑิตระดับปริญญาเอกสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่น้อยกว่า 4,000 คน ในปี 2559 ขณะที่เป้าหมายของกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีฯ กำหนดให้บุคลากรวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยีคิดเป็นร้อยละ 20 ของบุคลากรวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดังนั้นจึงอนุมานได้ว่าในปี 2559 ประเทศไทยต้องผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาเอกสาขานาโนเทคโนโลยีไม่น้อยกว่า

800 คน ประกอบด้วยกำลังคนสาขาสุขภาพและการแพทย์ 200 คน สาขานาโนเทคโนโลยีด้านการเกษตรและอาหาร จำนวน 270 คน สาขาอุตสาหกรรมการผลิตจำนวน 180 คน และสาขาพลังงานและสิ่งแวดล้อมจำนวน 150 คน โดยต้องมีนักควอนตัมฟิสิกส์ที่เข้าใจและออกแบบได้ และมีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในระดับโรงเรียนและระดับมหาวิทยาลัย (ปริญญาตรี โท เอก) ให้มีเนื้อหาด้านนาโนเทคโนโลยี จะช่วยให้การพัฒนาศาสตร์ด้านนาโนเทคโนโลยีเข้าสู่การประยุกต์ได้จริงและใช้พัฒนาประเทศได้ทันต่อความก้าวหน้าของวิทยาการ โดยเน้นหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการเพิ่มขึ้น เช่น Nanoinformatics, Nanoengineering, Nanophysics, Nanomaterials, Nanotechnology for Life Science, Computational Nanotechnology, Nanoelectronics นำไปสู่การค้นคว้าและกระบวนการวิจัยพร้อมกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา กำลังคนด้านนาโนเทคโนโลยี

เป้าหมายหลัก

- 1 มีสัดส่วนบุคลากรวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยีต่อประชากร 2.5 : 10,000 คน
- 2 มีบุคลากรด้านนาโนเทคโนโลยีปฏิบัติงานในภาคเอกชนร้อยละ 50

ทิศทางการพัฒนา

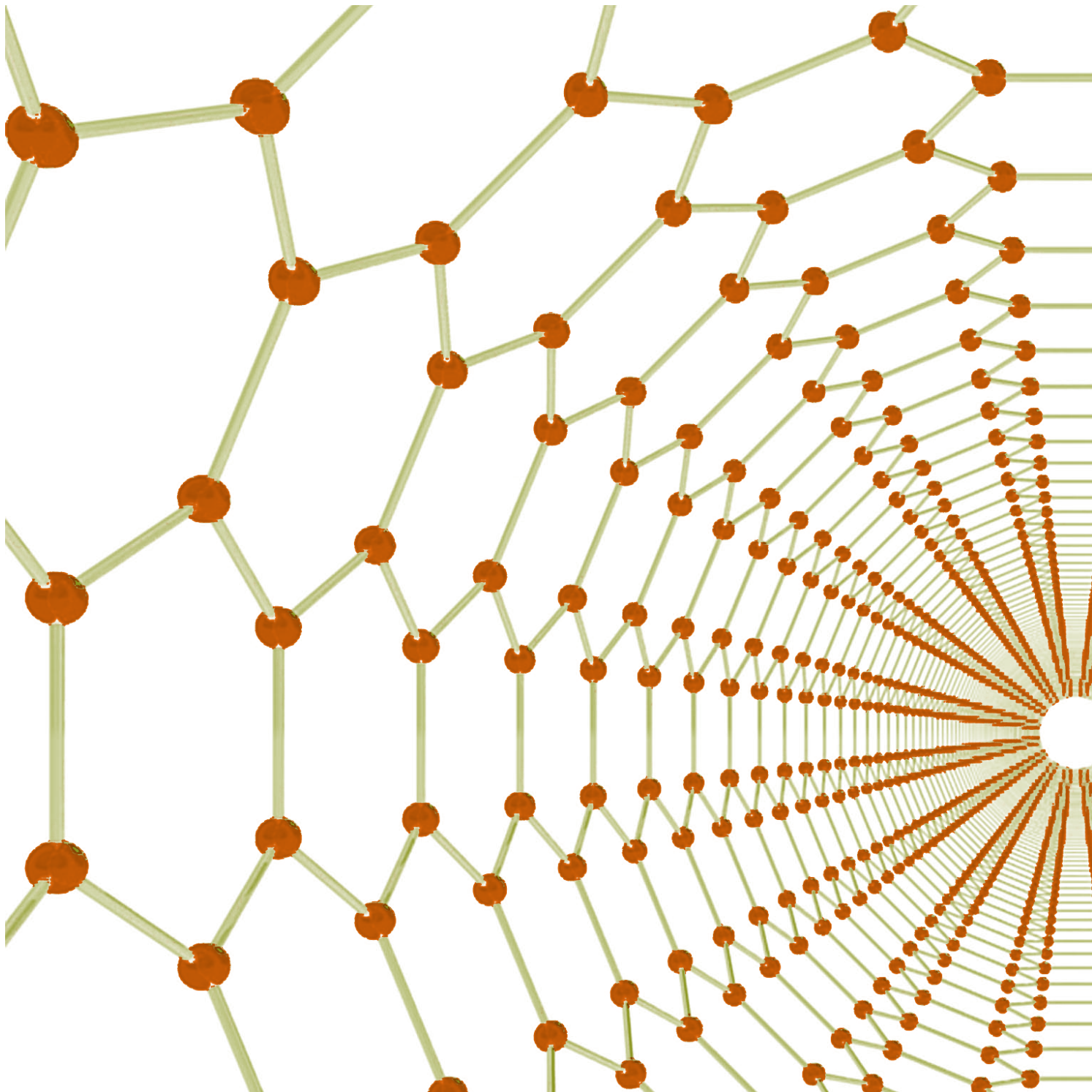
1 **เร่งสร้างบุคลากร ‘ตัวคูณ’** ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่จะต้องเร่งผลิตบุคลากรด้านนี้อย่างพอเพียงทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพที่สามารถปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมได้ โดยมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการเฉพาะทาง (หรืออย่างน้อยมีความรู้ความสามารถเบื้องต้นที่สามารถนำมาฝึกพัฒนาเพิ่มเติมได้)

2 **สนับสนุนการสร้างกำลังคนด้านนาโนเทคโนโลยีร่วมกันระหว่างอุตสาหกรรม ภาคการศึกษาและภาครัฐ** การที่จะสร้างกำลังคนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะเกิดขึ้นได้จากการสนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา และภาครัฐ โดยมหาวิทยาลัยทำวิจัยร่วมกับภาคเอกชนในโจทย์ที่เป็นความต้องการของภาคอุตสาหกรรม มีการปรับปรุงและสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการสร้างแรงจูงใจและการส่งเสริมเส้นทางอาชีพ

3 **ยกระดับความรู้บุคลากรเชิงปฏิบัติทั้งในภาครัฐและอุตสาหกรรม** โดยทางภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา จำเป็นต้องเข้ามาช่วยกันพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถตรงตามความต้องการร่วมกันตั้งแต่แรกเริ่ม จึงจะส่งเสริมให้มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ สนับสนุนผลการวิจัย อุปกรณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยีตรงสายงานและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างประโยชน์เชิงพาณิชย์และสู่สาธารณะได้

มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

- ให้ทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยและอาจารย์ของประเทศ
- สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนนักวิจัยระหว่างองค์กรภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- สนับสนุนนักวิจัยไปเสนอผลงานในการประชุมวิชาการด้านนาโนเทคโนโลยีในระดับนานาชาติ
- สนับสนุนมหาวิทยาลัยให้มีหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่การเรียนไปจนถึงการส่งเสริมเส้นทางอาชีพ
- สนับสนุนทุนการศึกษาและการวิจัยด้านนาโนเทคโนโลยี
- สร้างแรงจูงใจ ดึงดูดนักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษา สถาบันวิจัย และภาคอุตสาหกรรม ในการผลิตบุคลากรด้านนาโนเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ
- จัดให้มีหลักสูตรฝึกอบรมความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านนาโนเทคโนโลยี การบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- สนับสนุนผลงานวิจัยของนักวิจัยและอาจารย์ให้สามารถออกไปสู่สาธารณชนได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่

5

การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน
และปัจจัยเอื้อ

แนวคิดในการกำหนด ทิศทาง การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยเอื้อ

ประเทศไทยต้องลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เนื่องจากนาโนเทคโนโลยีมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมเกือบทุกสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วมาก โครงสร้างพื้นฐานด้านนาโนเทคโนโลยีจัดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งที่เป็นฐานในการเพิ่มขีดความสามารถด้าน วทน. สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

ภายใต้แนวคิดของการให้ความสำคัญกับการสร้าง**กลไกความเชื่อมโยงและบูรณาการระบบฐานข้อมูลและการเรียนรู้** เข้าด้วยกัน สร้างความร่วมมือในรูปแบบเครือข่ายวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และภาคการผลิต รวมถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านนาโนฯ เครือข่ายการตรวจวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการตั้งอยู่ในศูนย์แห่งชาติและเครือข่ายทั่วประเทศทุกภูมิภาค เป็นต้น

โครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยเอื้อ นอกจากจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนดึงดูดให้เกิดการลงทุนวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างและต่อยอดองค์ความรู้ สร้างเครื่องมืออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการด้านนาโนเทคโนโลยีให้มีราคาที่ถูกลงและมีใช้อย่างกว้างขวางและเพื่อการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาขั้นสูงแล้ว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยเอื้อยังช่วยลดต้นทุน ยก ระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์และการบริการของภาคการผลิตและบริการให้ได้มาตรฐาน ทำให้มีระบบฐานข้อมูลกลางที่ช่วยให้มีการบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีทิศทางพัฒนาที่ไม่ซ้ำซ้อน การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีระหว่างรัฐและเอกชน และแก่บุคคลทั่วไปให้ก้าวทันในยุคข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาเป็นสังคมฐานความรู้ที่เจริญก้าวหน้าต่อไป

เป้าหมายและทิศทางการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยเอื้อ

เป้าหมายหลัก

- 1** มีขีดความสามารถด้านนาโนเทคโนโลยีอยู่ในลำดับชั้น
แนวหน้าของอาเซียน โดยมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา
นาโนเทคโนโลยีของประเทศ ร้อยละ 0.2 ของ GDP
- 2** มีกลไกการเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ ภาคการศึกษา และ
ภาคเอกชน โดยมีสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาด้านนาโน
เทคโนโลยีระหว่างภาครัฐต่อเอกชน ร้อยละ 50
- 3** สร้างแรงจูงใจดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนจากทั้งใน
ประเทศและต่างประเทศ และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ทิศทางการพัฒนา

1 ประกาศนโยบาย และวงเงินลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี
การกำหนดประกาศนโยบายวงเงินลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การมีระบบฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางด้านนาโนเทคโนโลยี ทำให้สามารถให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ภาคเอกชนและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ การประกาศนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เช่น โครงการขนาดใหญ่ที่มีวาระแห่งชาติเป็นฐาน เป็นต้น

2 สร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนการดึงดูดการลงทุน ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการสื่อสารโทรคมนาคม การคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์ และเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เช่น ความโปร่งใสของรัฐบาล ความแน่นอนของนโยบายรัฐบาลดึงดูดความเชื่อมั่น และการปรับปรุงนโยบาย/กฎระเบียบ เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษี การส่งเสริมศักยภาพด้านภาษา เป็นต้น

3 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิเคราะห์ทดสอบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ จำเป็นต้องมีศูนย์แห่งความเป็นเลิศและศูนย์เครือข่ายความเชี่ยวชาญในสาขาที่สำคัญ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานในการวิเคราะห์ทดสอบและรับรองมาตรฐาน ตลอดจนการมีห้องปฏิบัติการกลางระดับชาติที่มีขีดความสามารถในการวิเคราะห์ทดสอบให้บริการ และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านนาโนศาสตร์สู่ภาคการผลิต รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับสาธารณชน

มาตรการเร่งรัดการพัฒนา

- ภาครัฐ หน่วยงานวิจัย และเอกชน ร่วมดำเนินการวิจัยและพัฒนา โดยแหล่งเงินจะมาจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกองทุน เงินกู้ และเงินลงทุนภาคเอกชน ซึ่งจะลดความซ้ำซ้อนการดำเนินการและใช้งบประมาณนำไปสู่การใช้งบประมาณคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางด้านนาโนเทคโนโลยีของประเทศโดยประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
- สนับสนุน ผลักดันการวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีฐาน และพัฒนาโครงการวิจัยขนาดใหญ่โดยใช้โครงการที่เป็นวาระแห่งชาติเป็นฐาน
- ปรับปรุงกฎระเบียบ มาตรการทางกฎหมาย มาตรฐาน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในเครื่องมือ/สินค้า
- ปรับปรุงกฎระเบียบ มาตรการทางกฎหมาย เครื่องมือทางการเงิน การคลัง เพื่อสร้างแรงจูงใจ ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ และส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ใช้ตลาดภาครัฐผลักดันให้เกิดการผลิตจากผลงานวิจัยและพัฒนา
- สนับสนุนศูนย์แห่งความเป็นเลิศและเครือข่ายความเชี่ยวชาญด้านนาโนเทคโนโลยีในสาขาที่สำคัญ
- เสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานในการวิเคราะห์ทดสอบ และการออกมาตรฐานด้านนาโนเทคโนโลยี
- สนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการกลางด้านนาโนเทคโนโลยีระดับชาติที่มีขีดความสามารถในการวิจัย วิเคราะห์ และให้บริการที่ได้มาตรฐานในระดับสากล

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
จากการลงทุนในกรอบ
นโยบายการพัฒนานาโนเทคโนโลยี
ของประเทศไทย
(พ.ศ. 2555-2564)

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านประชาชนและสังคม
- ด้านสิ่งแวดล้อม
- ด้านความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อภาคเศรษฐกิจ

นาโนเทคโนโลยีแขนงต่างๆ ได้แก่ ด้านวัสดุ (Nano Material) นาโนอิเล็กทรอนิกส์ (Nano Electronics) และ เทคโนโลยีชีวภาพนาโน (Nano Biology) มีบทบาทสำคัญต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ช่วยในการขับเคลื่อนกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกิดพลังขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนบนฐานความรู้ ภูมิปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันให้มีการนำงานวิจัยไปต่อยอด ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ประโยชน์ทั้งเชิงพาณิชย์และชุมชน เกิดผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีส่วนประกอบที่เกิดจากการใช้นาโนเทคโนโลยี หรือใช้นาโนเทคโนโลยีช่วยในการผลิตเพิ่มขึ้น สร้างมูลค่าสินค้าและบริการที่ใช้ความรู้อ้านนาโนเทคโนโลยีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเพิ่มขึ้น มีจำนวนเครือข่ายวิสาหกิจในอุตสาหกรรมหลักที่มีการนำนาโนเทคโนโลยีเข้าไปประยุกต์เพิ่มขึ้น มีจำนวนบริษัทในเครือข่ายวิสาหกิจในอุตสาหกรรมหลักที่สามารถยกระดับขีดความสามารถทางเศรษฐกิจด้วยนาโนเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น มีอัตราการจ้างงานในด้านที่เกี่ยวข้องกับนาโนเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรมเหล่านี้จะส่งผลให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นในตลาดโลกทั้งในอุตสาหกรรมดั้งเดิม และอุตสาหกรรมการผลิตซึ่งจะสนับสนุนยุทธศาสตร์ของประเทศ ดังนี้คือ

- นาโนเทคโนโลยีมีส่วนสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารลำดับต้นๆ ของโลก ตัวอย่างเช่น มีชุดตรวจวินิจฉัยโรคที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถให้ผลตรวจได้รวดเร็ว มาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาโรคในฟาร์มและไร่นา เช่น การเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี 2549 มีปริมาณการส่งออก 31,000 ล้านบาท และมีมูลค่าการส่งออกถึง 77,200 ล้านบาท การนำเทคโนโลยีฟิล์มบางที่มีความพรุนขนาดนาโน (Nanoporous Thin Film) มาใช้ในการห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ จะช่วยในการเก็บรักษาและแสดงผลเมื่อหมดอายุของผลิตภัณฑ์จากสว่นผลไม้และไม้ตัดดอก ที่มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 6,000 ล้านบาท รวมทั้งการนำเอาไบโอเซนเซอร์มาใช้ในการตรวจวัดสภาพอากาศ น้ำ และดิน เพื่อติดตามสภาพแวดล้อมในกระบวนการผลิตและปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตร

- การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมแฟชั่น โดยพัฒนาสมบัติของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น (Technical Textile) เช่น ผ้าฝ้ายที่เน้นสวมใส่สบายไม่ยับย่น ผ้าไหมหรือผ้าฝ้ายที่มีคุณสมบัติกันน้ำ กันเปื้อนและไม่ยับง่าย ผ้าที่เปลี่ยนสีเมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลง ผ้าที่มิกลีน ผ้าที่ต้านจุลินทรีย์ และการประยุกต์ใช้วัสดุขนาดนาโนในการทำให้เกิดนวัตกรรมทางแฟชั่นอื่นๆ ได้แก่ เครื่องหนังอัจฉริยะ และเครื่องประดับ เป็นต้น

- การสร้างผู้ประกอบการใหม่หรือพัฒนาธุรกิจด้วยนาโนเทคโนโลยีไม่ต่ำกว่า 500 บริษัท จากกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรม จะทำให้เกิดการลงทุน เกิดผลผลิต การจ้างงานและสร้างตลาดให้กับบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ได้แก่

- การพัฒนาชุดตรวจวินิจฉัยโรคสำเร็จ และการลงทุนสำหรับชุดตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะทำให้สามารถพัฒนาธุรกิจใหม่

- นานาเทคโนโลยีจะช่วยให้ต่อไปประชาชนสามารถรู้ถึงโรคที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเอง ด้วยการตรวจสอบพันธุกรรมด้วยชุดตรวจทางการแพทย์

- พลังงานรูปแบบใหม่ที่สะอาดและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ได้แก่ เซลล์แสงอาทิตย์จากสารอินทรีย์และท่อนาโนคาร์บอน เซลล์เชื้อเพลิงที่มีสารเร่งปฏิกิริยาในรูปของผงนาโน และท่อคาร์บอนขนาดนาโนเพื่อเก็บก๊าซเชื้อเพลิงปริมาณมากในขนาดบรรจุ น้อยๆ ซึ่งทำให้เกิดการก้าวกระโดดของอุตสาหกรรมใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ลดการใช้เชื้อเพลิงจากฟอสซิลที่มีมลภาวะ และลดการนำเข้าเชื้อเพลิงฟอสซิลจากต่างประเทศ

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประชาชนและสังคม

การสร้างรูปแบบใหม่ในการพัฒนาการเรียนรู้และการศึกษาของสังคม

เกิดรูปแบบการพัฒนานานาเทคโนโลยีที่ต้องอาศัยองค์ความรู้สหวิชาการที่อาศัยแนวคิดเชิงบูรณาการตั้งแต่ต้น การพัฒนาการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่เข้มข้นมากขึ้น เกิดการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาด้านนาโนเทคโนโลยีทั้งในระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย ทำให้นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษาและทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อปรับปรุงสิ่งเดิมและสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการตลาด ทำให้เกิดความร่วมมือทางความคิด สร้างความไว้วางใจใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมประสานการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนการเติบโตของอุตสาหกรรมของประเทศไทยอย่างก้าวกระโดด

การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน

สังคมชุมชนมีความตระหนักด้านการพัฒนาและประยุกต์ใช้ความรู้ด้านนาโนเทคโนโลยี เมื่อความรู้กระจายเข้าสู่สังคมชุมชนในภูมิภาคทั่วประเทศ ทำให้สามารถยกระดับความสามารถของชุมชน ชัยขยายโอกาสการสร้างงานใหม่ พัฒนาความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางด้านนาโนเทคโนโลยีไปปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น การผลิตผงสมุนไพรขนาดนาโน ซึ่งง่ายต่อการดูดซึม ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับความงาม ครีมกันแดด สบู่ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน การใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต สุขภาวะดีขึ้น ลดการเจ็บป่วย และลดการนำเข้าเทคโนโลยีทางการแพทย์

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม

การลดมลภาวะที่เกิดจากฟอสซิลและการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) การอนุรักษ์และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม

การนำนาโนเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี อนุรักษ์ทรัพยากรและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เช่น จนวนก้นความร้อนที่สามารถลดการสะสมความร้อนและมีน้ำหนักเบา และสามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง ช่วยประหยัดพลังงานจากการลดการทำงานของเครื่องปรับอากาศ เซลล์แสงอาทิตย์ (Thin Film หรือ Quantum Dots) หรือเซลล์เชื้อเพลิง (พัฒนามาจาก Carbon Nanotube และ Metal Organic Frame Work (MOFs) ที่มีพื้นที่ผิวสูง จึงสามารถกักเก็บไฮโดรเจนในรูปของ Metal Hydride ได้ในปริมาณมาก ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตประจุไฟฟ้าได้มากขึ้น) การผลิตไฟฟ้าจากความร้อน (โดยใช้วัสดุนาโนเพิ่มประสิทธิภาพการเปลี่ยนความร้อนเป็นกระแสไฟฟ้า) ระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าแบบพกพา (นาโนเทคโนโลยีลดการสูญเสียพลังงานระหว่างใช้งาน) เทคโนโลยีที่ผลิตพลังงานโดยไม่ก่อมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม การลดการเกิดของเสียและมลพิษลงร้อยละ 0.5 การบำบัดน้ำเสีย การบำบัดมลพิษในอากาศ อุปกรณ์ตรวจวัดสิ่งแวดล้อม โดยการประยุกต์ใช้ไบโอเซนเซอร์ ซึ่งมีขนาดเล็กและราคาถูก สามารถนำไปใช้ได้กว้างขวาง การลดมลภาวะที่เกิดจากฟอสซิลและการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดการส่งผลกระทบต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก

การตระหนักถึงผลกระทบต่อในเชิงลบและจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยี

นาโนเทคโนโลยีถือว่าเป็นเทคโนโลยีใหม่สำหรับประชาชน ซึ่งเทคโนโลยีทุกชนิดย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย ดังนั้นความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับนาโนเทคโนโลยีจะทำให้ประเทศไทยสามารถเตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ใช้นาโนเทคโนโลยี เช่น นาโนชิพ ไบโอเซนเซอร์ สิ่งทอ และเครื่องสำอาง เป็นต้น การสัมผัสโดยตรงกับสารอนุภาคนาโนหรือก๊าซที่เป็นพิษในระหว่างกระบวนการการผลิตมีโอกาสส่งผลกระทบต่อมนุษย์ ดังนั้นการให้การศึกษาที่ถูกต้องแก่ประชาชนเพื่อให้มีความตระหนักและตื่นตัวในด้านความปลอดภัยและการป้องกันที่ถูกต้องในการใช้นาโนเทคโนโลยีช่วยในขั้นตอนการผลิตจึงมีความสำคัญยิ่ง

นอกจากนี้มีการร้องเรียนมากขึ้นถึงจริยธรรมของผู้ประกอบการที่มีการใช้คำว่า ‘นาโน’ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการค้า ทั้งที่แท้จริงแล้วผลิตภัณฑ์นั้นๆ ไม่ได้มีการใช้นาโนเทคโนโลยีในการผลิตแต่อย่างใด การโจมตีถึงความไม่ปลอดภัยของนาโนเทคโนโลยีจนผู้บริโภคไม่กล้าใช้ทั้งที่บางอย่างไม่เป็นอันตราย หรือนักวิจัยหรือผู้ที่นำนาโนเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในเชิงไม่สร้างสรรค์ต่อมนุษยชาติหรือก่อให้เกิดการบิดเบือนต่อกระบวนการทางธรรมชาติ เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องได้รับการใส่ใจและเฝ้าระวังควบคู่กันไปกับความก้าวหน้าทางวิชาการที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น การศึกษาทั้งในเชิงบวกและผลกระทบเชิงลบ หรือด้านจริยธรรมต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อความสามารถ ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของประเทศ

ในอีก 10 ปีข้างหน้า ไทยจะมีมูลค่าการลงทุนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีคิดเป็นร้อยละ 0.2 ของ GDP สัดส่วนการลงทุนวิจัยระหว่างภาครัฐ:เอกชน เป็น 50:50 มีโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนานาโนเทคโนโลยีกระจายทั่วถึง มีกลไกความเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพใน 3 ภาคส่วนมากขึ้น ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา

ผลจากการลงทุนพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีของประเทศไทยจะเป็นตัวเร่งให้เกิดการสร้างบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับนาโนเทคโนโลยีในระดับต่างๆ ถึง 2.5 คนต่อประชากร 10,000 คน รวมทั้งการดิงนักวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการ ผลิตภาพบุคลากรด้านนาโนเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ผลิตบุคลากรมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดร้อยละ 60 มีสัดส่วนบุคลากรวิจัยและพัฒนาทำงานภาคเอกชนร้อยละ 50 มีกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นได้อย่างรวดเร็วหลังจากที่เกิดมลวิกฤติขึ้น และคาดว่าจะองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจะสามารถจดสิทธิบัตรได้ไม่ต่ำกว่า 500 สิทธิบัตร มีจำนวนสิทธิบัตรและผลงานที่ถูกนำเอามาใช้ในเชิงพาณิชย์ที่เกิดผลกระทบสูงเพิ่มมากขึ้น และสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากลไม่ต่ำกว่า 2,000 ฉบับ ในปี พ.ศ. 2564 มีกลไกเสริมสร้างความสามารถในการดูดซับและถ่ายทอดเทคโนโลยีจากในประเทศและต่างประเทศ มีปัจจัยเอื้อทางกฎหมาย มีแรงจูงใจและมาตรการสนับสนุนดึงดูดการลงทุนปรับปรุงระเบียบทางการเงินการคลัง

สิ่งเหล่านี้เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของความสามารถด้าน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยมีความสามารถด้านนาโนเทคโนโลยีอยู่ในระดับแนวหน้าของอาเซียน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านนาโนเทคโนโลยีอย่างพอเพียง เน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนใน R&D ร้อยละ 50 มีปัจจัยเกื้อหนุน แรงจูงใจ มาตรการสนับสนุนดึงดูดการลงทุน มีการประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น และอันดับความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยขยับไปสู่ 1 ใน 15 ของการจัดอันดับการแข่งขันระหว่างประเทศโดย IMD (International Institute for Management Development)

นอกจากนี้รูปแบบสื่อ การเรียนการสอน การนำเสนอ การประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยี ยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สนุกและไม่น่าเบื่อ สามารถทดลองพิสูจน์ให้เห็นได้จริง การสร้างแนวคิดให้คนกล้ามีฝันที่ยิ่งใหญ่ (Big Dream) และการทำงานเป็นทีม การมองภาพแบบองค์รวม จะจุดประกายให้สังคมเกิดความสนใจ ใคร่รู้ ฝึกตั้งคำถามและคิดหาคำตอบด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น ส่งผลให้มีการปรับทัศนคติ มุมมอง และวิถีคิด (Mindset) ที่เป็นไปตามหลักเหตุและผล ก่อให้เกิดการลงทุนทำและการสั่งสมต่อยอดองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดดต่อไป

กลไกการผลักดันกรอบนโยบาย การพัฒนานานาเทคโนโลยี และการติดตามประเมินผล

เพื่อให้มีการดำเนินงานตามกรอบนโยบายการพัฒนานานาเทคโนโลยีของประเทศไทย (พ.ศ. 2555-2564) อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (กวทน.) อาจพิจารณาให้มีกลไกในการผลักดันกรอบนโยบายฯ ดังกล่าว อาทิ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีฯ หรือคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผน วทน. โดยมีองค์ประกอบด้านนาเทคโนโลยีอยู่ด้วย เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ในการผลักดันการดำเนินงานตามกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีฯ ประสานความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินการตามกรอบนโยบายฯ ตลอดจนพิจารณาข้อเสนอโครงการ/มาตรการด้านนาเทคโนโลยีที่มีผลกระทบสูง และเสนอความเห็นต่อ กวทน.

ในการนี้คณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าวอาจเสนอให้ กวทน. พิจารณาแต่งตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญหรือคณะทำงาน เพื่อให้คำปรึกษาหรือดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ

อนึ่ง คณะอนุกรรมการติดตามและประเมิน

ผลนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ซึ่งอาจแต่งตั้งโดย กวทน. เช่นกัน มีหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ โดยรวมถึงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีฯ ด้วย

รายชื่อคณะกรรมการกำกับการจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศไทย

(พ.ศ. 2555-2564)

- 1 นายไพรัช ธีชัยพงษ์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 2 นายพิเชฐ คุรงคเวโรจน์ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- 3 นายกอบปร กฤตยาภิรณ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 4 ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- 5 ศ.ดร.สวัสดิ์ ตันตระรัตน์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- 6 นายปรเมธี วิมลศิริ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 7 นางสาวอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 8 ผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงการคลัง
- 9 รศ.ดร.พินิต รัตนานุกูล สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 10 นางสิริวัจน์ รัชชสุนันติ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 11 นายเจริญพร เต็งอัญญา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 12 นายนิพนธ์ ไชยธีรปัญญา บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
- 13 นายศุภมิตร ชุณหะวัณ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- 14 นายฤกษ์ สาคกริก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 15 นายชิตยา ไกรกาญจน์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 16 นายจรัส ลิ้มตระกูล คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาเคมี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 17 นายชาติ ศรีไพพรรณ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 18 พลโท ดร.ฐิตินันท์ ธีบุญศิริ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)
- 19 นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
- 20 นายวิชัย บุญแสง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 21 นางวิไลพร เจตนจันทร์ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย
- 22 นายสุพจน์ ทารหนองบัว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 23 นายสุรินทร์ เหล่าสุขสถิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 24 นายสาธิต ชาญเขาวนุกูล สภาผู้แทนราษฎร
- 25 ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 26 นายเปรมวิทย์ จริเวฬุโรจน์ ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 27 นายเนตร คำราชชัย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ

**คณะกรรมการจัดทำกรอบ
นโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี
ของประเทศไทย**
(พ.ศ. 2555-2564)

ที่ปรึกษา

นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์
นายสิริฤกษ์ ทรงศิวิไล

คณะกรรมการ

นายนเรศ ดำรงชัย
นายเปรมวิทย์ จีระเวฬุโรจน์
นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
นายอังคาร วงษ์ดีไทย
นางสาวณิศรา จันทรประทีน
นางสาวสุพินยา อูปลกะลิน
นางกัญญา สิทธิสงวน
นายชาญณรงค์ พรหมจันทร์

**รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดม
ความคิดเห็น (ร่าง) กรอบ
นโยบายการพัฒนาเทคโนโลยี
ของประเทศไทย** (พ.ศ. 2555 – 2564) วัน

อังคารที่ 21 มิถุนายน 2554 เวลา 09.30 -
12.30 น. ณ ห้องประชุมคว่ำกอ 1 อาคารจัตุรัส
จามจุรี ชั้น 14

- 1 ผศ.ดร.ธนพล วีราสา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2 ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง
ประเทศไทย (วว.)
- 3 คุณอัจฉรินทร์ พัฒนพันธ์ชัย
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 4 คุณนฤตม์ เทอดสถีรศักดิ์
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 5 คุณอิทธิศักดิ์ สัจจวิไลไตร
สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง
- 6 คุณคมกฤษ สัจจจอนันตกุล
บริษัท I-Med Laboratories จำกัด
- 7 ดร.กษิติธร ภูภราดัย
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ. (สวทช.)
- 8 คุณสุจารี สอนง่าย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 9 คุณอุไร เชื้อเย็น
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- 10 ดร.ชฎานี จันทวสุ
บมจ. ปตท.เคมิคอล

- 11 ดร.พงษ์สุตา ผ่องอัญญา
สำนักงานเทคโนโลยี บมจ. ปูนซีเมนต์ไทย
- 12 ผศ.ดร.ธนากร โอสนาจันทร์
สมาคมนาโนเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- 13 คุณบัญญัติ มณีดิษฐ์
บริษัท ทีโอเอเพ้นท์ (ประเทศไทย)
14 ดร.ชาญชัย สิริเกษมเลิศ
สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 15 ดร.อดิสร เตือนตรานนท์
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
แห่งชาติ
- 16 ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 17 ดร.นเรศ ดำรงชัย
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- 18 ดร.สุชาติ อุดมโสภกิจ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- 19 ดร.อังคาร วงษ์ดีไทย
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- 20 นางสาวณิศรา จันทรประทีน
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- 21 ดร.เปรมวิทย์ จีระเวฬุโรจน์
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 22 คุณชาญณรงค์ พรหมจันทร์
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่ม อุตสาหกรรมเป้าหมาย (ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา) ที่ได้ให้ สัมภาษณ์ความคิดเห็น

1 นายเจน นำชัยศิริ

รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2 นายเชษฐพร เต็งอำนวย

ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมยา สภาอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย

3 นางอรวรรณ แก้วประกายแสงกุล

รองผู้อำนวยการสถาบันอาหาร

4 ดร.ชาญชัย ลิริเกษมเลิศ

ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมเทคโนโลยี สถาบันพัฒนา
อุตสาหกรรมสิ่งทอ

5 ผศ.ดร.ปริทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์

ผู้อำนวยการสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

6 นายสมหมาย ผลอำนวยสุข

International Institute for Energy Conservation (IIEC)

7 ผศ.ดร.ธนากร โอสดจันทน์

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

8 ดร.สุน แก้วชาญศิลป์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท Fabrinet จำกัด

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมรับฟัง ความคิดเห็น (ร่าง) กรอบนโยบาย การพัฒนานาโนเทคโนโลยีของ ประเทศไทย (พ.ศ. 2555 – 2564)

วันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2554

เวลา 12.30 - 17.00 น. ณ ห้องประชุมหัวกอ 1

สวทศ. อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 14

1 ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

2 ดร.ชติยา ไกรกาญจน์

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3 ศ.ดร.จรัส ลิ้มตระกูล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4 ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล

ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ

5 นายฉัตรชัย แก้ววิฒนะ

สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์

6 นายประดม ทองแดง

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

7 นายยอดชาย ทองธีระ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

8 นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์

สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

9 นายวิสันติ เลหาอุดมโชค

สำนักความปลอดภัยแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

10 นางสาวปนัดดา เทพอัศศร

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

11 พันเอกหญิงเบญญาภรณ์ สมบัติ

เปี่ยมกรมวิทยาศาสตร์ทหารบก

12 นางสิริวรรณ มิ่งบรรเจิดสุข

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

13 นางจวีร์รัตน์ แสนโกษณ์

กรมปศุสัตว์

14 นางสาวพรพิมล สุนันธวนิช

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

15 นายสมบัติ สามิตสมบัติ

กรมส่งเสริมการส่งออก

16 นางสุกานดา วงศ์สว่าง

กรมส่งเสริมการส่งออก

17 ดร.นุชนาฏ ณะ ระนอง

กรมวิชาการเกษตร

18 นางพิชฎา อารยานุรักษ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

19 นางสาววรัญญา ประสานวงศ์

กรมควบคุมมลพิษ

20 นางสาวรุจิรา ไชยดั่ง

กรมอนามัย

21 ดร.อรทัย มูลคำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน

22 นายศุภโชค สุขมาก

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

23 นายเศกสรร ผุดผาด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

24 นางอมรรัตน์ สิ้นะนิธิกุล

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

25 ดร.เพ็ญธิดา ทิพย์โยธา

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

26 นางสุปราณี ผลชีวิน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

27 นายขจรศักดิ์ จัยวัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

28 นางสาวสุกัญญา อามิน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

29 นายธีรพงษ์ เหล่าพงศ์พิชญ์

สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

30 นางสาวกุลวรา ไชติพันธุ์โสภณ

สำนักงานงานพัฒนาการวิจัย

การเกษตร

31 นางสาวปิยธิดา ติระรณรงค์

สำนักงานงานพัฒนาการวิจัย

การเกษตร

32 นางศศิธร ว่องวีร์ไชติกิจ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

ระหว่างประเทศ

33 นางสาวนวลนภา ไชยสุวรรณ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม

34 นางสาวเมธวี แก้วฤทธิ

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม

- 35 นางสาวสุภาพร หล้าคำ
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ
อาหารแห่งชาติ
- 36 นางนวลนภา ธนศักดิ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 37 นางมยุฟ้า วัฒนศักดิ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 38 นางสาวรี เตียงพิทักษ์
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
สร้างเสริมสุขภาพ
- 39 ดร.นวลวรรณ สงวนศักดิ์
สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน
(องค์การมหาชน)
- 40 น.อ.ปิยะ ภูเขาแก้ว
สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ
- 41 นางสาวยุพเรศ สะไบวัน
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 42 รศ.ดร.สุรินทร์ เหล่าสุขสดีดัย
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 43 นางสาวสุลิกา ไกรสุริยางกูร
สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่ง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 44 ผศ.ดร.ชนิพรรณ บุตรยี่
สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 45 รศ.ดร.วิทยา กุลสมบูรณ์
แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ
คณะเภสัชศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 46 นางสาวปิยภานดา บุญนิธิ
แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ
คณะเภสัชศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 47 คุณสุธรรม นียมवास
ศูนย์เครือข่ายความเป็นเลิศด้าน
นาโนเทคโนโลยีภาคใต้
- 48 นายทัฬหะ ปิงเจริญกุล

สมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยา
แผนปัจจุบัน

- 49 พญ.กิติมา ยุทธวงศ์
สมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์
- 50 นางสาวสิริมาศ วัฒนะโชติ
สมาคมธนาคารไทย
- 51 นายฐิติ ตัณฑสุทธิ
สมาคมผู้ผลิตเครื่องสำอางไทย
- 52 นายภุชงค์ ดวงซุ่ม
สำนักงานเทคโนโลยีและสารสนเทศ
สภาพนายความในพระบรมราชูปถัมภ์
- 53 คุณพงษ์ธร ศรีวิเศษ
บริษัท โคเอกซ์ กรุ๊ป คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- 54 คุณสุภัท ติประดิษฐ์
บริษัท โคเอกซ์ กรุ๊ป คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- 55 คุณวัลลภ ภรณ์พิริยะนิยม
บริษัท โคเอกซ์ กรุ๊ป คอร์ปอเรชั่น จำกัด
- 56 นางแถมเพชร ทรงพงษ์
บริษัท ทีโอเอ เฟ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 57 นางพัชร พัฒนาลิทธิเสรี
บริษัท ทีโอเอ เฟ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 58 นายพิพัฒน์ สุทธิวิเศษศักดิ์
บริษัท เอกวิรูพัฒนา จำกัด
- 59 ดร.ผาณิต เสรีบุรี
บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
(มหาชน)
- 60 คุณปรวิศร์ ฟุ้งเฟื่องวงศ์
บริษัท สำนักงานกฎหมาย คณิง แอนด์
พาร์ทเนอร์ส จำกัด
- 61 ดร.กษิติธร ภูภราดัย
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ
- 62 นายวาทัญญู พุทธรักษา
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ
- 63 นางสาวจิรนนท์ ดวงคำ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ

- 64 ดร.สุณีพร สุวรรณมณีพงศ์
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ
- 65 ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 66 ดร.เปรมวิทย์ จีระเวฬุโรจน์
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 67 รศ.ดร.อุบลทิพย์ นิมนานิตย์
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 68 นายชาญณรงค์ พรหมจันทร์
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 69 นางสาวพรเพ็ญ โอบาสกกิจไพศาล
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 70 นางสาวสิริธรรม ณะระนอง
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 71 นางสาวภัทราพร เทวอักษร
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 72 นางสาววีรยา ภัคเวช
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 73 นางสาวชารินี เกิดงาม
ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
- 74 ดร.นเรศ ดำรงชัย
สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
แห่งชาติ
- 75 ดร.สุชาติ อุดมโสภกิจ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
แห่งชาติ
- 76 ดร.อังการ วงษ์ดีไทย
สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
นวัตกรรมแห่งชาติ
- 77 นางสาวณิศา จันทระปะทิน
สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
แห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการของคณะ
ทำงานจัดทำกรอบนโยบาย
การพัฒนานาโนเทคโนโลยี
ของประเทศไทย

(พ.ศ. 2555-2564)

ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ

- 1 นายเปรมวิทย์ จรีเวฬุโรจน์
- 2 นางสาวสุพินยา อูปลกะลิน
- 3 นางกัญญา สิทธิสงวน
- 4 นายชาญณรงค์ พรหมชันธุ์

สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และนวัตกรรมแห่งชาติ

- 1 นายเนตร ดำรงชัย
- 2 นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
- 3 นายอังคาร วงษ์ดีไทย
- 4 นางสาวนิศรา จันทระปะทิน

ดำเนินการผลิตโดย

เปโนไท พับลิชชิ่ง

tel 0 2736 9918 fax 0 2736 8891

waymagazine@yahoo.com